

Parlament de les Illes Balears

**INFORME JURÍDIC RELATIU ALS ACORDS A
ADOPTAR AMB RELACIÓ A L'ESCRIT RGE NÚM.
531/2017 I A L'ACOMPLIMENT DE L'ARTICLE 39.C)
DEL REGLAMENT DEL PARLAMENT**

OFICIALIA MAJOR DEL PARLAMENT
DE LES ILLES BALEARS

Parlament de les Illes Balears

ÍNDEX

Plantejament: objecte	1-2
Primer. Antecedents legislatius, el fruit d'una confluència parlamentària	2-3
Segon. Coincidència normativa amb altres parlaments autonòmics	4-14
Tercer. Anàlisi de les causes de cessament dels membres de la Mesa, ex art. 39	14-22
A. Causes	14-16
B. En concret, Doctrina Constitucional sobre aquesta matèria	16-22
Quart. L'òrgan que ha d'aplicar l'article 39.c)	22-25
Cinquè. El procediment que s'ha de seguir per aplicar l'article 39.c)	26-
A. Acte de l'assabentament i conseqüències jurídiques immediates reglamentàries	26-30
B. Deixar de pertànyer al grup parlamentari derivat de l'expulsió	30-57
B.1. Antecedents parlamentaris	31-43
B.2. Tramitació parlamentària del document presentat pel Grup Parlamentari Podem RGE núm. 531/2017	44-57
Primera passa: examen formal del document	45-52
Segona passa: conseqüències jurídiques immediates derivades de la constatació del fet de deixar de formar del grup parlamentari d'origen	52-57
C. Procediment seguit per a la vacant al càrrec	57
Sisè. Conseqüències jurídicopenals derivades de l'acord que adopti la Mesa en relació amb l'escript RGE núm. 768/2017 cas que aquest fos rebutjat, en concret si es pot incórrer en un delicte de prevaricació sabent que hi ha un procediment judicial obert on s'han sol·licitat mesures	57-63

Parlament de les Illes Balears

cautelars de defensa de drets fonamentals que s'entenen
vulnerats

Setè. Les conseqüències que se'n poden derivar en cas que els tribunals suspenguin l'acord de Podem tota vegada que l'escrit del Grup Parlamentari de Podem d'expulsió de la Sra. Huertas es basa en la causa d'expulsió de Podem. I analitzar quines conseqüències jurídiques tendria si es plantejàs una reconsideració per qualche motiu *ex novo* que pogués succeir. Analitza si es podria fer i tornar a l'escenari inicial

63-66

Vuitè. Conclusions

66-70

Annex

71-90

Addenda

91-93

Parlament de les Illes Balears

Plantejament: objecte

Es lliura a la Mesa, a la sessió de dia 25 de gener de 2017, l'informe jurídic emès per l'Oficialia Major derivat de la presentació de l'escri de del Grup Parlamentari Podem Illes Balears RGE núm. 531/2017 sobre l'expulsió del grup de les diputades Sra. María Consuelo Huertas i Calatayud i Sra. María Motserrat Seijas i Patiño, i, en concret, respecte de la presidenta del Parlament, informe jurídic que es pronunciarà, entre d'altres, sobre els termes que s'expressen:

- a) L'òrgan que ha de donar compliment al que disposa l'article 39.c) del Reglament del Parlament.
- b) El procediment que s'ha de seguir per aplicar-ho.
- c) Les conseqüències jurídicopenals derivades de l'acord que adopti la Mesa en relació amb l'escri RGE núm. 768/2017 en cas que aquest fos rebutjat, en concret si es pot incórrer en un delicte de prevaricació sabent que hi ha un procediment judicial obert on s'han sol·licitat mesures cautelars de defensa de drets fonamentals que s'entenen vulnerats.
- d) Les conseqüències que se'n poden derivar en cas que els tribunals suspenguin l'acord de Podem tota vegada que l'escri del Grup Parlamentari de Podem Illes Balears d'expulsió de la Sra. Huertas es basa en la causa d'expulsió de Podem.
- e) Les conseqüències jurídiques que tendria si es plantejés una reconsideració per algun motiu *ex novo* que pogués succeir. Analitzar si es podria fer i tornar a l'escenari inicial.

Parlament de les Illes Balears

Per tal d'ofrir un resposta fonamentada en dret, acurada, precisa i extensa, l'informe jurídic que es presenta constarà, en primer terme, de la relació dels antecedents documentals de què disposem al Parlament de les Illes Balears; en segon terme, de la relació de la normativa comparada en el si del parlamentarisme espanyol i de la doctrina del Tribunal Constitucional sobre la matèria; i, finalment, la contestació de les qüestions plantejades a l'inici.

D'aquesta manera es coneixerà el criteri proposat pels Serveis Jurídics de la cambra en un assumpte relatiu a l'aplicació d'un precepte reglamentari vigent, això és l'article 39.c) del Reglament del Parlament de les Illes Balears.

Primer. Antecedents legislatius, el fruit d'una confluència parlamentària

L'article 39 del Reglament del Parlament s'insereix a la secció segona del capítol I del títol IV, sota la rúbrica "De l'elecció dels membres de la Mesa", amb el tenor literal següent:

Els membres de la Mesa cessaran com a tals per una de les causes següents:

- a) Pèrdua de la condició de diputat o diputada per qualsevol dels motius establerts a l'article 10 d'aquest reglament.
- b) Renúncia expressa a la condició de membre de la Mesa.
- c) Deixar de pertànyer al seu grup parlamentari.

Aquest precepte s'ha de completar amb les normes sobre la cobertura de les vacants que es generen i les normes d'elecció a plenari dels membres de Mesa que es contenen en aquesta secció segona.

Si acudim als antecedents legislatius, el precepte fou introduït *ex novo* i per unanimitat de tots els grups parlamentaris (GP

Parlament de les Illes Balears

Popular, GP Socialista i GP BLOC per Mallorca i PSM- Verds) amb la reforma del Reglament aprovada pel ple de dia 15 de març de 2011, que, en aquest cas concret, incorporava el text de la reforma nonada de l'any 2001, que contenia la redacció següent:

Apartat 2, article 36 bis.

Els membres de la Mesa cessaran com a tals per una de les causes següents:

- a) Pèrdua de la condició de diputat o diputada per qualsevol dels motius establerts a l'article 9 d'aquest reglament.
- b) Renúncia expressa a la condició de membre de la Mesa.
- c) Deixar de pertànyer al seu grup parlamentari. Aquesta causa no afectarà els diputats membres de la Mesa que dins el termini de constitució dels grups parlamentaris mantinguin la condició de diputats no adscrits.

En els documents de treball de la Ponència¹ aportats pel Grup Parlamentari Popular a la Ponència de la reforma de l'any 2011 es posa de manifest de forma expressa que la inclusió de la lletra c) esdevenia per a l'expulsió d'un diputat del seu grup parlamentari. “(...) el párrafo en negrita ya incluye la posibilidad de expulsión de diputado” (el *párrafo en negrita* és el de la lletra c)).

A la reforma de 2011 es va suprimir la darrera frase de l'apartat c) perquè es va acceptar, en aquest aspecte, un dels suggeriments elaborats pels Serveis Jurídics del Parlament a la proposta de reforma.

---

¹ La Ponència estava formada per part del GP Popular pels diputats José María Rodríguez Barberà, Tóbal Huguet Sintes i Sra. Virtudes Marí Ferrer; per part del GP Socialista pels diputats Pilar Costa Serra i Ernest Ribalaiga i Briones; per part del GP PSM-EN pel diputat Antoni Alorda i Vilarrubias; i per part del GP UM, pel diputat Josep Melià i Ques.

Parlament de les Illes Balears

Segon. Coincidència normativa amb altres parlaments autònòmics

Cal afirmar que aquesta causa de cessament es contempla en termes molt similars en els Reglaments dels parlaments autònòmics d'Aragó, Cantàbrria, Navarra, La Rioja, País Basc, València, Catalunya, Castella-La Manxa, Extremadura i Madrid. Vegem-ho:

1. Aragó

Artículo 43. — Cese de los miembros de la Mesa.

1. Los miembros de la Mesa cesarán en su condición de tales por una de las siguientes causas:

- a) Al perder su condición de Diputado por cualquiera de los motivos establecidos en el artículo 6 de este Reglamento.
- b) Por renuncia expresa.
- c) Al no integrarse o dejar de pertenecer al Grupo Parlamentario de la formación política que lo propuso como candidato.

2. Las vacantes que se produzcan en la Mesa durante la Legislatura se cubrirán mediante elección del Pleno conforme a lo establecido en los artículos anteriores, adaptadas sus disposiciones al número de vacantes a cubrir.

2. Cantàbrria

Artículo 32. Cese de los miembros de la Mesa.

1. Los miembros de la Mesa cesarán en su condición de tales por las siguientes causas:

- a) Al perder su condición de Diputado o Diputada por cualesquiera de los motivos establecidos en el artículo 22 de este Reglamento.
- b) Por renuncia expresa.
- c) Al no integrarse o dejar de pertenecer al Grupo Parlamentario de la formación política que les propuso para el cargo.

Parlament de les Illes Balears

2. Cuando en el transcurso de la legislatura se produzca alguna vacante en la Mesa, la misma se cubrirá a propuesta del Grupo Parlamentario al que perteneciera en el momento del cese el Diputado o Diputada que originó la vacante.

La propuesta será aprobada por el Pleno dentro de los quince días siguientes a la producción de la vacante o al comienzo de un periodo de sesiones, si ésta hubiere acontecido fuera del mismo.

3. Navarra

Artículo 39.

1. Los miembros de la Mesa serán elegidos por el Pleno en la sesión constitutiva del Parlamento, conforme a lo establecido en el Título I de este Reglamento.

2. Las vacantes que se produzcan en la Mesa durante la legislatura serán cubiertas por elección del Pleno en el plazo de los quince días siguientes a su notificación al Presidente y en la forma establecida en el Título I de este Reglamento, adaptado en sus previsiones a la realidad de las vacantes a cubrir.

3. El Presidente de la Cámara y los restantes miembros de la Mesa cesarán en su condición de tales por alguna de las causas siguientes:

a) Pérdida de la condición de Parlamentario Foral.

b) Renuncia al cargo.

c) Cese o remoción del cargo acordado por el Pleno de la Cámara por mayoría de tres quintos de los miembros que integran la misma.

d) Al dejar de pertenecer a su Grupo Parlamentario.

4. A los efectos de lo dispuesto en el apartado c) del número anterior el procedimiento a seguir será el siguiente:

a) El cese deberá ser propuesto por, al menos, tres quintos de los miembros del Parlamento o por los Grupos Parlamentarios que los incorporen.

b) Dentro de los siete días siguientes a la presentación de la citada propuesta, el Presidente del Parlamento de acuerdo con la Mesa de la Cámara, previa audiencia de la Junta de Portavoces, convocará sesión plenaria al efecto, que deberá celebrarse en el plazo máximo de diez días.

Parlament de les Illes Balears

- c) En el caso de que la propuesta de cese no fuere aprobada sus signatarios no podrán presentar otra durante el mismo período de sesiones.
- d) Si la propuesta de cese resultare aprobada, en la misma sesión plenaria, se procederá a la elección del cargo o cargos vacantes conforme a lo establecido en el Título I de este Reglamento.

4. La Rioja

Artículo 33.

1. El Pleno elegirá a los miembros de la Mesa en la sesión constitutiva del Parlamento, según lo dispuesto en el artículo 7.2.
2. De igual forma se procederá a nueva elección de los miembros de la Mesa cuando las sentencias recaídas en los recursos contencioso-electorales supusieran cambio en la titularidad de más del diez por ciento de los escaños. Dicha elección tendrá lugar una vez que los nuevos Diputados hayan adquirido la plena condición de tales.
3. Por el mismo procedimiento serán cubiertas las vacantes que se produzcan en la Mesa durante la legislatura, adaptado en sus previsiones a la realidad de las vacantes a cubrir.
4. Los miembros de la Mesa cesarán en su condición de tales por una de las siguientes causas:
  - a) Al cesar como Diputado según lo previsto en los artículos 11 y 12 de este Reglamento.
  - b) Por renuncia expresa.
  - c) Al dejar de pertenecer a su Grupo Parlamentario de origen, cuando concurra la circunstancia indicada en el artículo 24.3

Artículo 24.

1. Los Diputados que no hubieren quedado integrados en un Grupo Parlamentario dentro de los plazos señalados al efecto, serán incorporados al Grupo Mixto.
2. Los Diputados que se separen de un Grupo Parlamentario tendrán la condición de no adscritos. No podrán incorporarse a otro Grupo Parlamentario distinto al de origen y sólo podrán retornar a éste previo consentimiento y firma del Portavoz del mismo.

Parlament de les Illes Balears

3. El supuesto del apartado anterior, si el Diputado ocupare un puesto electivo en los órganos de la Cámara, implicará una nueva votación para su ratificación o sustitución.
4. Ningún Diputado podrá formar parte de más de un Grupo Parlamentario.
5. Sólo podrán constituirse en Grupo Parlamentario los Diputados que sean de un mismo partido, federación, coalición o agrupación electoral, salvo lo dispuesto para el Grupo Mixto.
6. Los Diputados que adquieran su condición con posterioridad a la sesión constitutiva deberán incorporarse a un Grupo Parlamentario en el plazo de ocho días siguientes a dicha adquisición, debiendo constar la aceptación del Portavoz del Grupo. En otro caso, será de aplicación lo dispuesto en el apartado 1.
7. Cuando los componentes de un Grupo Parlamentario, distinto del Mixto, se reduzcan durante el transcurso de la legislatura a menor número del exigido para su constitución, el Grupo quedará disuelto y sus miembros pasarán automáticamente a formar parte de aquél.

5. Catalunya

Article 27. Adscripció al grup parlamentari i canvi de grup

1. Qui accedeix a la condició de diputat després de la sessió constitutiva del Parlament s'ha d'incloure a un grup parlamentari en els cinc dies següents a l'adquisició de la dita condició. L'escript en què manifesta la seva voluntat ha de tenir la signatura del portaveu del grup corresponent; altrament, s'ha d'incloure al Grup Mixt.
2. Els diputats que deixen de pertànyer a llur grup perden els llocs que ocupaven en els òrgans del Parlament.

6. País Basc

Artículo 35

1. Los miembros de la Mesa cesarán en sus cargos por una de las siguientes causas:
  - a) Al perder la condición de parlamentarias o parlamentarios.
  - b) Por renuncia expresa.
  - c) Al dejar de pertenecer a su grupo parlamentario.

Parlament de les Illes Balears

- d) Al ser designados miembros del Gobierno Vasco.
- e) Por remoción del cargo acordada por el Pleno de la Cámara por mayoría absoluta de los miembros que lo integran.
2. A los efectos de lo dispuesto en el apartado e) del número anterior, el procedimiento a seguir será el siguiente:
- 1.º El cese deberá ser propuesto por, al menos, dos grupos parlamentarios o una quinta parte del número de miembros que integran la Cámara.
- 2.º Dentro de los siete días siguientes a la presentación de la citada propuesta, la presidenta o presidente del Parlamento de acuerdo con la Mesa de la Cámara, oída la Junta de Portavoces, convocará sesión plenaria al efecto, que deberá celebrarse en el plazo máximo de siete días.
- 3.º En el caso de que la propuesta de cese no fuere aprobada, sus signatarias o signatarios no podrán presentar otra durante el mismo periodo de sesiones.
- 4.º Si la propuesta de cese resultare aprobada, en la misma sesión plenaria, se procederá a la elección del cargo o cargos vacantes conforme a lo establecido en los artículos que correspondan al cargo a cubrir.
3. Las vacantes que se produzcan en la Mesa durante la legislatura serán cubiertas de igual forma que lo fue su primera designación.

7. València

Article 38

1. Els membres de la Mesa cessaran com a tals per una de les causes següents:
- a) Pèrdua de la condició de diputat o diputada per qualsevol dels motius establerts en l'article 10 d'aquest reglament.
- b) Renúncia expressa a la condició de membre de la Mesa.
- c) Deixar de pertànyer al seu grup parlamentari per qualsevol causa.
2. Es procedirà a una nova elecció dels membres de la Mesa en els casos següents:
- a) Si com a conseqüència de la resolució ferma d'un contencios-electoral, pendent a l'hora de la sessió constitutiva, o

Parlament de les Illes Balears

per les decisions de les Corts sobre incompatibilitats, ho sol·licitarà la majoria absoluta dels membres de la cambra.

b) Quan la sentència recaiguda en els recursos contenciosos electorals pends en el moment de la sessió constitutiva o per les decisions de les Corts sobre incompatibilitats suposaren canvi en la titularitat de més del deu per cent dels escons de la cambra.

3. En els casos assenyalats en els apartats 1.a, 2.a i 2.b, l'elecció del membre o dels membres de la Mesa es produirà després que hagen pres possessió els nous diputats i diputades.

4. Les vacants que hi haja en la Mesa durant la legislatura es cobriran per elecció del Ple en la forma establecida en els articles anteriors, adaptats en les previsions a la realitat de les vacants que calga cobrir.

8. Castilla-La Manxa

Artículo 39

1. El Pleno elegirá a los miembros de la Mesa en la sesión constitutiva de las Cortes de Castilla-La Mancha.

2. Las votaciones para la elección de los miembros de la Mesa se hará por medio de papeletas que los Diputados entregarán al Presidente de la Mesa de Edad, para su depósito en la urna preparada al efecto. Dichas votaciones se efectuarán sucesivamente y sin interrupción.

3. Terminada cada votación, se procederá al escrutinio. El Presidente de la Mesa de Edad leerá en voz alta las papeletas, entregándolas seguidamente a un Secretario para su comprobación. El otro Secretario tomará nota de los resultados de la votación, así como de todos los incidentes que se hubieran producido durante la misma.

4. En la elección del Presidente cada Diputado escribirá sólo un nombre en la papeleta. Resultará elegido el que obtenga el voto de la mayoría absoluta de los miembros de la Cámara. Si ninguno obtuviera en primera votación dicha mayoría, se repetirá la elección entre los que hayan alcanzado las dos mayores votaciones y resultará elegido el que obtenga más votos.

5. Los Vicepresidentes se elegirán simultáneamente. Cada Diputado escribirá sólo un nombre en la papeleta. Resultarán elegidos, por orden sucesivo, los dos que obtengan mayor número de votos.

Parlament de les Illes Balears

En la misma forma serán elegidos los dos Secretarios.

6. Si en alguna votación se produjese empate, se celebrarán sucesivas votaciones entre los candidatos igualados en votos, y si éste persistiera después de celebradas tres votaciones, se considerará elegido el candidato perteneciente a la formación política que haya obtenido mayor número de votos en las elecciones autonómicas.

7. Si en el transcurso de la legislatura algún miembro de la Mesa, y por cualquiera de las causas previstas en el artículo 28, dejara de pertenecer al Grupo Parlamentario al que estuviera adscrito, cesará automáticamente en sus funciones, procediéndose a elegir la vacante así habida en el primer Pleno que se celebre.

Artículo 28

1. Los Diputados dejarán de pertenecer al Grupo Parlamentario al que estuvieran adscritos por voluntad expresa del propio Diputado, o por expulsión del Grupo Parlamentario, excepción hecha del Grupo Parlamentario Mixto.

En ambos casos se comunicará por escrito al Presidente de las Cortes.

2. El Diputado que por alguna de las causas señaladas dejara de pertenecer al Grupo Parlamentario al que estuviera adscrito, pasará a tener en todo caso la condición de Diputado "no adscrito", no pudiendo ser incorporado a ningún otro Grupo Parlamentario durante la legislatura.

9. Extremadura

Artículo 56 Cese

Los miembros de la Mesa cesarán por alguno de los siguientes motivos:

1. Por la pérdida de la condición de diputado.
2. Por renuncia, en los mismos términos establecidos en el artículo 17 4º de este Reglamento.
3. Por los supuestos establecidos en el artículo 39 del Reglamento.
4. Por incapacidad física o psíquica total y permanente que lo imposibilite para el ejercicio del cargo, acreditada por sentencia judicial o certificación médica facultativa, la cual habrá de ser

Parlament de les Illes Balears

apreciada motivadamente por unanimidad del resto de los miembros de la Mesa

Artículo 39 Diputados no adscritos

1. Los diputados dejarán de pertenecer a un grupo parlamentario por voluntad propia expresada ante la Mesa o por expulsión del mismo, notificada expresamente por el portavoz de dicho grupo a la Mesa, excepción hecha del Grupo Mixto. Lo dispuesto en este apartado no será de aplicación en caso de expulsión del grupo parlamentario de todos los diputados de una formación política integrados en el seno de una coalición o federación, ni en el supuesto de separación por disolución de dicha coalición. En dicho caso, todos los diputados separados o expulsados pasarían a formar grupo parlamentario propio o pasarían al Grupo Mixto, según lo previsto en el Reglamento.

2. El diputado que por expulsión o por voluntad propia deje de pertenecer al grupo parlamentario al que estuviera adscrito pasará a tener la condición de diputado no adscrito y no podrá incorporarse a ningún otro grupo parlamentario, ni siquiera al Mixto, durante la legislatura. Asimismo, cesará automáticamente en todos los cargos que ostente en los órganos de la Cámara y no podrá ser reelegido para dichos cargos.

3. Para que la expulsión de un diputado de un grupo parlamentario sea válida, deberá acreditarse que la decisión fue adoptada por la mitad más uno de sus miembros.

4. En cualquier momento el diputado no adscrito podrá retornar al grupo parlamentario al que hubiese pertenecido siempre que medie el parecer favorable de la mitad más uno de los miembros de dicho grupo; consentimiento que será expresado por el portavoz del Grupo ante la Mesa, la cual tomará conocimiento de ello.

5. Los diputados no adscritos gozarán solo de los derechos reconocidos reglamentariamente a los diputados considerados de forma individual. No tendrán derecho a las percepciones derivadas de la dedicación exclusiva ni a los derechos económicos propios de los grupos parlamentarios, si bien la Mesa de la Cámara garantizará los medios materiales para el desempeño de sus funciones parlamentarias.

6. La Mesa de la Cámara, oída la Junta de Portavoces, decidirá el procedimiento para la intervención en el Pleno y en las comisiones

Parlament de les Illes Balears

de los diputados no adscritos, así como su pertenencia a éstas, si bien respetará en todo caso el derecho a formar parte de al menos una comisión. Corresponde, asimismo, a la Mesa, oída la Junta de Portavoces, resolver cuantas cuestiones pudieran plantearse en relación con la situación y posibilidades de actuación de los diputados no adscritos en el marco del presente Reglamento.

10. Madrid

Artículo 53

Los miembros de la Mesa cesarán en su condición de tales por las siguientes causas:

- a) Por cualquiera de las causas de pérdida de la plena condición de Diputado establecidas en el artículo 14.1 de este Reglamento.
- b) Por renuncia expresa del miembro de la Mesa formalizada ante este órgano rector.
- c) Por dejar de pertenecer a su Grupo Parlamentario de origen por alguna de las causas previstas en los apartados a) y b) del artículo 43.1 del presente Reglamento.

Artículo 43

1. Los Diputados dejarán de pertenecer al Grupo Parlamentario de origen por las siguientes causas:

- a) Por voluntad del Diputado manifestada expresamente ante la Mesa.
- b) Por decisión del Grupo Parlamentario, notificada expresamente a la Mesa por el Portavoz del Grupo Parlamentario correspondiente.
- c) Por la causa prevista en el artículo 44.1 del presente Reglamento.
- d) Por las causas de pérdida de la plena condición de Diputado previstas en el artículo 14.1 de este Reglamento.

2. Los Diputados que, por alguna de las causas establecidas en las letras a), b) y c) del apartado anterior, dejaran de pertenecer al Grupo Parlamentario de origen se incorporarán al Grupo Parlamentario Mixto durante el tiempo que reste de Legislatura.

3. La incorporación de los Diputados al Grupo Parlamentario Mixto será formalmente declarada por la Mesa.

Parlament de les Illes Balears

Artículo 54

1. Las vacantes que se produzcan en la Mesa durante la Legislatura serán cubiertas por elección del Pleno en la forma establecida en el artículo 52 de este Reglamento, adaptado en sus previsiones a la realidad de las vacantes a cubrir.
2. La elección se celebrará dentro de los 15 días siguientes a la producción de la vacante o al comienzo del siguiente periodo de sesiones si aquella se hubiere producido una vez concluido el anterior.

Es pot comprovar que les fòrmules que es fan servir presenten una gran semblança quant al significat, com pugui ser: "deixar de pertànyer al grup parlamentari", "al no integrar-se o deixar de pertànyer al grup parlamentari de la formació política que el va proposar com a candidat o per la càrrec", "(...) per qualsevol causa", i d'altres d'una forma més subtil (a Catalunya) ja que "perden el lloc que ocupaven en els òrgans del Parlament". En algun d'ells es manifesta expressament l'efecte automàtic del cessament en tots els càrrecs de la cambra (Extremadura, article 39,2) i es contemplen com a supòsits diferents deixar de pertànyer a un grup juntament amb la remoció (Navarra i País Basc). I d'altres hi incorporen requisits de caràcter procedural formal com pugui ser: "amb un escrit dirigit al President de les Corts" (Castella-La Manxa), "amb notificació expressa del portaveu a la Mesa" (Extremadura) i "per decisió del grup parlamentari, notificada expressament a la Mesa pel portaveu" (Madrid). I, a més, s'inclouen preceptes que exigeixen reglamentàriament la cobertura de la vacant en un termini *a posteriori*, una vegada produïda la vacant de la votació en el ple que ha de cobrir la vacant al càrrec (Madrid, 15 dies màxim en període ordinari de sessions o al començament del període de sessions si la vacant es produeix en el període extraordinari).

Parlament de les Illes Balears

En definitiva, queda palès que la causa de cessament prevista a l'article 39.c) no constitueix un supòsit únic en el parlamentarisme nacional, ja que es posa de manifest en una proporció del 65% del conjunt de parlaments autonòmics. Ara bé, la novetat rau en la posada en funcionament, per primera vegada, del mecanisme del cessament d'una presidència per deixar de formar part del seu grup parlamentari perquè els òrgans del partit han acordat la seva separació².

Tercer. Anàlisi de les causes de cessament dels membres de la Mesa, ex article 39

A. Causes

Les **causes de cessament dels membres de la Mesa** previstes a l'article 39 fan referència a la pèrdua de la condició de diputat, la renúncia expressa a la seva condició i el fet de deixar de pertànyer al seu grup parlamentari

La **primera causa** de cessament dels membres de la Mesa es configura a conseqüència de "la pèrdua de la condició de diputat o diputada per qualsevol dels motius establerts a l'article 10 d'aquest reglament", amb una remissió estàtica a l'article 10, el qual indica textualment:

Article 10

Els diputats i les diputades perdran la condició com a tals per les causes següents:

1r. Per decisió judicial ferma que ho comporti.

2n. Per defunció o incapacitat del diputat o de la diputada, declarada aquesta per decisió judicial ferma.

² En altres ocasions (pensem en Maria Antònia Munar i Pere Rotger), quan el partit els ha demanat que deixin el càrrec -sense necessitat de separar-se del partit-, han presentat la renúncia expressa al càrrec, causa prevista a l'art. 39.b) del RPIB.

Parlament de les Illes Balears

- 3r. Per extinció del mandat, en transcorrer el termini o en dissoldre's la cambra, sense perjudici de la pròrroga en les seves funcions dels membres titulars i suplents de la Diputació Permanent, fins a la constitució de la nova cambra.
- 4t. Per renúncia del diputat o de la diputada davant la Mesa del Parlament.
- 5è. Per renúncia provocada per incompatibilitat sobrevinguda.

Aquesta causa contempla supòsits de fet diversos: de caràcter judicial (decisió judicial ferma sobre la incapacitat), d'impossibilitat física (defunció) o temporal (extinció del mandat, llevat dels membres de la Diputació Permanent), de caràcter voluntari (renúncia davant la Mesa), o legal (per incompatibilitat sobrevinguda).

La segona causa es fonamenta en una **decisió voluntària expressa** (i presentada al registre) del membre de la Mesa.

I, finalment, la tercera causa es deriva de la **circumstància objectiva** de deixar de formar part d'un grup parlamentari. Aquesta darrera circumstància de deixar de pertànyer a un grup parlamentari pot provenir o bé d'una decisió voluntària d'abandonar el grup o bé d'una expulsió del grup parlamentari. Des del nostre de vista, el precepte no genera cap tipus de problema interpretatiu, la dicció literal del reglament és clara, inequívoca i imperativa “cessaran”, on preval la interpretació literal sobre qualsevol altra (*ex article 3.1 del Codi Civil “les lleis s'interpretaran segon el sentit propi de les seves paraules, el context, els antecedents històrics i legislatius i la realitat social del temps en què han de ser aplicades, atenent fonamentalment l'esperit i la finalitat d'aquelles”; in claris, non fit interpretatio.* A més, si la llei no distingeix el supòsit, l'operador jurídic no pot fer-ne una distinció, com resa l'aforisme *Ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemos*. No sembla ajustada a dret una interpretació restrictiva, i, amb més motiu, quan els antecedents

Parlament de les Illes Balears

parlamentaris aportats inclouen de forma no qüestionada el fet de l'expulsió del grup parlamentari i apunten en la direcció del seu caràcter omnicomprensiu de l'expressió "deixar de formar part del grup parlamentari", tant per la voluntat pròpia del membre de separar-se del grup, com per la forçosa per expulsió d'aquest.

B. En concret, Doctrina del Tribunal Constitucional sobre aquesta matèria

En aquest aspecte, cal destacar un pronunciament del Tribunal Constitucional, a la Sentència 141/1990, de 20 de setembre, a propòsit de la impugnació de la disposició addicional primera del Reglament del Parlament de Navarra s'impugna la possibilitat de cessament o remoció dels membres de la Mesa per la majoria absoluta dels membres de la cambra, i es desestima la pretensió dels recurrents. Vegem alguns passatges d'aquesta STC 141/1990, en els fonaments jurídics 4 i 5³:

4. La impugnación sobre el fondo de la Disposición adicional primera del Reglamento del Parlamento de Navarra se centra fundamentalmente en su núm. 1, c), que prevé la posibilidad de cese o remoción por la mayoría absoluta de los miembros de la Cámara de los cargos de Presidente de la Cámara y de los restantes miembros de la Mesa, y en su núm. 2 establece el procedimiento a seguir para este cese o remoción, en especial su apartado d), sobre la elección de las correspondientes vacantes. Las razones de inconstitucionalidad que se alegan se refieren así a dos temas distintos, al de la posibilidad de remoción y al de la nueva elección de esas vacantes.

Para defender la inconstitucionalidad de la previsión reglamentaria de la posible remoción de los miembros de la Mesa los Diputados

---

³ Vegeu els fonaments jurídics 4 i 5 de la STC
<http://hj.tribunalconstitucional.es/es/Resolucion>Show/1566>

Parlament de les Illes Balears

recurrentes ofrecen una amplia argumentación. Buena parte de ella, con datos históricos y comparados, cuestiona la conveniencia de que en un sistema de parlamentarismo racionalizado se permita la remoción en cualquier momento del Presidente y de los miembros de la Cámara. Se trata de una crítica razonada del precepto, que refleja una legítima discrepancia política sobre la medida reglamentaria, sobre la que este Tribunal ha de omitir cualquier enjuiciamiento, pero de la que no se deriva de por si la inconstitucionalidad del precepto. Tampoco puede servir de argumento de inconstitucionalidad la referencia a preceptos del propio Reglamento en relación al carácter «definitivo» de la Mesa, pues este carácter definitivo ha de considerarse secundum legem, lo que en el caso cuestionado incluye también la previsión expresa de la posibilidad de remoción. Nuestro examen ha de limitarse, en consecuencia, a aquellos argumentos de la demanda relativos a la Constitución y a la L.O.R.A.F.N.A..

Como ha dicho la STC 16/1984, el modelo parlamentario no ha de considerarse únicamente como un mero mecanismo técnico, sino que se inserta en el orden de valores y principios (constitucionales), a los que sirve y que han de inspirar la interpretación de las normas que lo regulan. Dentro de estos valores y principios habría de incluirse según los recurrentes la estabilidad institucional de los órganos parlamentarios, no sujetos a responsabilidad política, ni consecuentemente a posibilidad de remoción, al contrario de lo que sucede con los órganos del Ejecutivo. Reflejo de ello es que esa posibilidad de remoción no esté prevista en el Reglamento del Congreso de los Diputados, y que la L.O.R.A.F.N.A. sólo regule las cuestiones de confianza y censura del Presidente de la Diputación Foral (arts. 34 y 35 L.O.R.A.F.N.A.), que se corresponde a la responsabilidad política de los Presidentes de las Comunidades Autónomas (art. 152 C.E.), sin haberse previsto esa responsabilidad política para los Presidentes de las Asambleas o los miembros de sus Mesas.

El principio de racionalización, que trata de impedir crisis gubernamentales prolongadas (STC 16/1984, fundamento jurídico 6.º), si bien puede entenderse como límite que se impone también a la facultad de autonormación del Parlamento Foral al dictar su

Parlament de les Illes Balears

propio Reglamento, en relación a las cuestiones de confianza y censura del Presidente de la Diputación Foral, sin embargo del mismo no cabe derivar la exigencia de estabilidad de los miembros de la Mesa o la exclusión de su posibilidad de remoción.

Tiene razón el Abogado del Estado cuando afirma que el que la L.O.R.A.F.N.A. regule sólo una materia constitucional clásica, la cuestión de confianza y la moción de censura del Presidente de la Diputación o que la Constitución prevea sólo la responsabilidad política de los Presidentes de las Comunidades, no puede entenderse como un propósito constitucional y estatutario de exclusión de la responsabilidad política de los Presidentes de las Asambleas o miembros de las Mesas, o de prohibición de remoción de los mismos. En efecto, se trata de cuestiones distintas. una relativa al aspecto fundamental del juego de los poderes en un sistema parlamentario, y otra que atañe a la mera organización interna de la Cámara en la que la ausencia de una expresa regulación constitucional o estatutaria no puede ser entendida como un propósito normativo concreto.

En esta materia, la falta de una regulación constitucional o estatutaria ha de entenderse más bien en el sentido de que los Reglamentos parlamentarios tienen una amplia disponibilidad para regularla, como normación originaria no predeterminada en principio por normas constitucionales o estatutarias, quedando a su discreción el disponer la continuidad hasta el agotamiento de la legislatura de los miembros de la Mesa del Parlamento o la posibilidad de remoción de sus miembros, al no existir ninguna regla ni principio constitucional decisivo al respecto. La ausencia de disposiciones específicas en otros regímenes parlamentarios o en el Parlamento del Estado no puede servir de argumentación ni a favor ni en contra. La mayor tradición en otros regímenes parlamentarios ha permitido dejar el tema a costumbres o convenciones de distinto origen a través de las cuales se instrumenta la eventual responsabilidad política del Presidente u otros miembros de la Mesa parlamentaria, responsabilidad que constitucionalmente no resulta excluida. Ello no excluye la posibilidad de regulación expresa, e incluso la conveniencia de la misma cuando esa tradición parlamentaria no existe, correspondiendo al Reglamento

Parlament de les Illes Balears

parlamentario establecer la relación que existe entre el Presidente y los demás miembros de la Mesa con la Cámara y, en función de ello, optar libremente por una fórmula que trate de asegurar la mayor estabilidad de la Mesa, a costa de la menor vinculación con el Pleno de la Cámara o, al contrario, de asegurar una relación de confianza entre la Cámara y la Mesa cuya quiebra pueda suponer el cese o remoción de los miembros de la misma.

Del art. 9.2 C.E., y de la efectividad de los principios de pluralismo y de participación representativa a que la demanda alude, no puede derivarse una solución unívoca al tema, y por ello tiene razón el Parlamento de Navarra cuando afirma que los principios de pluralismo y de representación participativa pueden justificar también la posibilidad de cese o remoción de los miembros de la Mesa por la voluntad de quienes los eligieron, facilitándose así una mayor participación.

Al no existir límites constitucionales que lo impidan, no resulta ilegítima la decisión del Parlamento Navarro de prever la posibilidad de remoción de los miembros de la Mesa.

5. Los Diputados recurrentes también consideran contrario a la Constitución que el precepto reglamentario no haya optado por una fórmula de censura «constructiva», sobre todo en el caso del Presidente de la Cámara, ya que la previsión de una propuesta «destructiva» de remoción sin propuesta de nuevo candidato, alteraría la estabilidad institucional.

Ya se ha dicho que el principio de racionalización tenido en cuenta en la L.O.R.A.F.N.A. al regular la moción de censura parlamentaria, trata de impedir una crisis gubernamental prolongada; esa finalidad no puede entenderse que exista en relación con la composición de los miembros de la Mesa parlamentaria o su Presidente al no estar en juego los riesgos de inestabilidad derivados de una crisis de gobierno. La Disposición de la L.O.R.A.F.N.A. ha de estimarse como una excepción, no exigible ni aplicable analógica o extensivamente a otro supuesto distinto como es el contemplado por la Disposición adicional primera aquí impugnada. Las facultades originarias de autorregulación del Parlamento no estaban limitadas por ninguna exigencia del bloque de la constitucionalidad que impusiera la

Parlament de les Illes Balears

necesidad del carácter «constructivo» de la remoción de un miembro de la misma, incluido su Presidente.

6. (...) “Los procesos de remoción no podrían ser utilizados legislativamente para desequilibrar o para excluir la proporción necesaria de mayorías y minorías en la composición plural de la Mesa, la cual ha de ser tenida en cuenta también en el momento de la cobertura de vacantes que se produzcan sea cual sea su causa u origen.”

El precepte que s’impugnà del Reglament del Parlament de Navarra contenia la possibilitat de la remoció dels membres de Mesa mitjançant una votació per majoria del plenari sense un candidat alternatiu, el que els recurrents anomenaren “moció de censura destructiva” enfront de la constructiva.

De la lectura d’aquests passatges, hem de destacar dos aspectes:

- a) Per una banda, el TC ha manifestat que la manca de la regulació constitucional s’ha d’entendre en l’àmplia disponibilitat reglamentària per a la regulació de la matèria relativa a les causes de cessament dels membres de la Mesa, en qualitat de normació originària reglamentària; i, a més, correspon al Reglament Parlamentari establir la relació que hi ha entre el Parlament i els membres de la Mesa . A la STC 141/1990 anterior s’indica: “(...) En esta materia, la falta de una regulación constitucional o estatutaria ha de entenderse más bien en el sentido de que los Reglamentos parlamentarios tienen una **amplia disponibilidad para regularla, como normación originaria no predeterminada en principio por normas constitucionales o estatutarias**, quedando a su discreción el disponer la continuidad hasta el agotamiento de la legislatura de los miembros de la Mesa del Parlamento o la posibilidad de remoción de sus miembros, al no existir ninguna regla ni principio constitucional decisivo al respecto. La ausencia de disposiciones específicas en otros regímenes parlamentarios o en el Parlamento del Estado no puede servir de argumentación ni a favor ni en contra.”

Parlament de les Illes Balears

b) Per una altra, l'aspecte més significatiu per al cas que ens ocupa, sobre la distinta configuració reglamentària de la relació Mesa-Ple i Mesa-Grup Parlamentari: "(...) Ello no excluye la posibilidad de regulación expresa, e incluso la conveniencia de la misma cuando esa tradición parlamentaria no existe, correspondiendo al Reglamento parlamentario establecer la relación que existe entre el Presidente y los demás miembros de la Mesa con la Cámara y, en función de ello, optar libremente por una fórmula que trate de asegurar la mayor estabilidad de la Mesa, a costa de la menor vinculación con el Pleno de la Cámara o, al contrario, de asegurar una relación de confianza entre la Cámara y la Mesa cuya quiebra pueda suponer el cese o remoción de los miembros de la misma. Del art. 9.2 C.E., y de la efectividad de los principios de pluralismo y de participación representativa a que la demanda alude, no puede derivarse una solución unívoca al tema, y por ello tiene razón el Parlamento de Navarra (...)."

En conseqüència, de la doctrina del TC es desprèn que no hi ha una solució única i unívoca sobre la relació entre el Parlament i els membres de la Mesa. Els reglaments poden optar entre la fórmula que tracti d'assegurar la major estabilitat de la Mesa a costa de la menor vinculació amb el Ple de la cambra (entre el que hi pot haver deixar de formar part d'un grup parlamentari) o bé assegurar una relació de confiança entre la cambra i els membres de la Mesa que si es trenca pot desembocar en una remoció del càrrec sotmès a votació al ple, remoció constructiva o no (amb candidat alternatiu o sense).

Com s'indica en el llibre *El Parlamento ante los Tribunales*, CID VILLAGRASA i altres autors: "la Constitución española no excluye la posibilidad de responsabilidad política de los presidentes de los Parlamentos ni de los restantes miembros de la Mesa"⁴.

---

⁴ Vid "El Parlamento ante los Tribunales", ARANZADI, Madrid 2015, CID VILLAGRASA i altres autors, pp 391-393.

Parlament de les Illes Balears

Ens trobem, doncs, en un precedent fonamental constitucional que dóna cobertura constitucional a tots aquells parlaments autònòmics que, d'acord amb els principis d'autonormació i autonomia reglamentària, s'han dotat dels mecanismes adients per incloure en els seus reglaments les causes de cessament dels membres de la Mesa. Fins a la data d'avui, no s'ha presentat cap recurs d'inconstitucionalitat envers cap dels preceptes similars que s'han esmentat; per la qual cosa, els preceptes gaudeixen de la presumpció de constitucionalitat com a norma vigent i directament aplicable amb total normalitat en els parlaments esmentats, i, entre ells, el nostre de les Illes Balears.

Quart. L'òrgan que ha d'aplicar l'article 39.c)

Tot i que sembla una obvietat, pertoca aplicar l'article 39.c) a la **Mesa del Parlament**, en la seva qualitat d'òrgan col·legiat de govern i gestió d'aquest, *ex article 31.1 RPIB*, i basant-se en la funció prevista a l'apartat 1r de l'article 32.1 RPIB, és a dir en “l'adopció de quantes decisions i mesures requereixen l'organització del treball i règim i el govern interiors de la cambra.”

Els actes dictats a propòsit de l'expulsió d'un membre d'un grup parlamentari i, en el nostre cas, que “causi baixa” s'entenen inclosos dins la matèria d'autoorganització, d'organització del treball i govern interiors de la cambra, ja que s'entenen que són actes provinents dels grups parlamentaris⁵.

---

⁵I també, des d'una altra perspectiva, d'acord amb la classificació feta per MARTIN LIZARRAGA entre els actes que afecten a l'autoorganització del Parlament, com són la constitució dels òrgans del Parlament com l'elecció de president i els membres de mesa, se situen també “el seu cessament per baixa o remoció”, l'organització de la Junta de Portaveus, la composició de les comissions i la designació de parlamentaris que han de formar part d'una comissió, entre d'altres. Vid l'article “Actos relativos al estatuto de los parlamentarios y de autoorganización” del llibre *Los actos del*

Parlament de les Illes Balears

Per una banda, el TC ha declarat que les funcions de la Mesa sobre l'examen dels requisits per a la constitució dels grups parlamentaris tenen caràcter reglat. D'acord amb la doctrina del Tribunal Constitucional, quan resol recursos d'emparament que afecten la constitució de grups parlamentaris, per exemple la STC 64/2002, d'11 de març, que es pronuncia sobre la impugnació de la Mesa del Congrés dels Diputats sobre la constitució del Grupo Parlamentario Galego (BNG), manifesta al FJ3⁶:

“La decisión de la Mesa de la Cámara por la que se aceptan o deniegan las correspondientes declaraciones de voluntad de los Diputados de constituir un determinado Grupo Parlamentario es una decisión con valor declarativo y no constitutivo, lo cierto es que las facultades que a la Mesa de la Cámara le corresponden en orden a la constitución de los Grupos Parlamentarios son de carácter reglado, debiendo circunscribirse a constatar si la constitución del Grupo Parlamentario reúne los requisitos reglamentariamente establecidos, debiendo rechazar, en caso de incumplimiento de aquellos requisitos, salvo que resulten subsanables, la pretensión de constituir Grupo Parlamentario”.

I, per una altra banda, els actes dictats per la Mesa sobre els grups parlamentaris esdevenen ferms en la via parlamentària i contra ells no hi cal la reconsideració. La doctrina del TC considera que contra l'acord de la Mesa de constitució de grups parlamentaris no hi cal sol·licitud de reconsideració en via parlamentària ni tampoc recurs contencios administratiu, només hi cal l'emparament. En el recurs d'emparament que el TC desestima contra l'acord de la Mesa del Parlament de Canàries

---

Parlamento Instituciones de Derecho Parlamentario II, Parlamento Vasco, 1999, pp 169-204.

⁶ FJ3 STC 64/2002

http://hj.tribunalconstitucional.es/HJ/es/Resolucion>Show/4600#complete_resolucion&fundamentos

Parlament de les Illes Balears

sobre la denegació de la formació d'un grup parlamentari, contingut en la STC 125/1990, de 5 de juliol⁷, el TC diu:

“4º. En cuanto al motivo de inadmisibilidad aducido por el Parlamento de Canarias (basado en lo dispuesto en el art. 50.2 LOTC, en relación con el art. 42 de la misma Ley Orgánica, y consistente en la extemporaneidad de la demanda), ha de señalarse que este Tribunal ha declarado en diversas ocasiones que para poder ser recurrida en amparo una decisión o acto sin valor de ley de cualesquiera de los órganos de las Cortes Generales o de las Asambleas Legislativas de las Comunidades Autónomas es menester, conforme a lo dispuesto en el art. 42 de la LOTC, que dichos actos parlamentarios hayan alcanzado firmeza; lo que sólo se alcanza una vez que se hayan agotado las instancias internas y las jurisdiccionales establecidas contra tales actos; esto es, la contencioso-administrativa cuando la cuestión afecte a materia de personal de las Cámaras (AATC 241/1984 y 296/1985, entre otros). Pero es evidente que la necesidad de que el acto parlamentario recurrido alcance firmeza no permite crear recursos inexistentes en la vía parlamentaria ni obliga a intentar, previamente al amparo, una vía judicial manifiestamente improcedente.

En el presente caso, los Acuerdos de la Mesa del Parlamento de Canarias, de 20 y 21 de julio de 1987, debieron estimarse como firmes y procedía acudir directamente en amparo ante este Tribunal Constitucional, puesto que ni era reglamentariamente posible intentar una solicitud de reconsiderasen de estos acuerdos ni, menos aún, cabía la interposición de un recurso contencioso-administrativo por la vía de la Ley 62/1978 contra un acto parlamentario que no afectaba a cuestiones relacionadas con el personal de las Cámaras, de acuerdo con lo dispuesto en el art. 74.1 c) de la ley Orgánica del Poder Judicial, cuyo tenor literal no puede arrojar dudas en su interpretación.”

---

⁷ FJ 4 STC 125/1990 <http://hj.tribunalconstitucional.es/es/Resolucion>Show/1550>

Parlament de les Illes Balears

Aquest pronunciament, com declara Nicolás Pérez Serrano Jáuregui, lletrat de les Corts Generals, podria contenir doctrina general aplicable a qualsevol cambra parlamentària⁸.

Aquest enquadrament dins l'àmbit de l'autoorganització interna de la cambra completa la impossibilitat d'impugnar a través de la reconsideració perquè l'acte que s'impugna no pot ser canviat per una nova decisió, no pot ser conforme a reglament diferent; no es pot constatar que la Mesa no se n'ha assabentat de l'expulsió.

Com hem apuntat, i explicarem de forma detallada a l'apartat següent, igual com succeeix amb els altres casos d'expulsió dels diputats del grup parlamentari, qui aplica Reglament al supòsit **de fet de l'expulsió és la Mesa**, i aplica totes les conseqüències jurídiques reglamentàries, sense cap excepció; s'encarrega de prendre les mesures organitzatives i de treball parlamentari, amb el benentès que l'acord d'expulsar dues diputades del GP Podem no prové d'un acord de la Mesa, sinó de la comunicació del GP Podem d'una decisió majoritària presa i acordada pel grup en qüestió. En el cas que ens trobem l'expulsió afecta un membre de la Mesa, que és la presidenta, i posa en marxa l'aplicació ex reglament de l'article 39.c), on la Mesa es limita a aplicar automàticament i immediatament l'article 39.c).

Per tant, l'acte en qüestió no està contingut en els apartats quart i cinquè de l'article 32.1 del Reglament del Parlament, que fan referència a qualificar, d'acord amb el Reglament, els escrits i els documents d'índole parlamentària, així com declarar-ne l'admissibilitat o la inadmissibilitat i decidir la tramitació sobre tots els escrits i documents d'índole parlamentària.

---

⁸ Vid article “Grupos Parlamentarios: pronunciamientos recientes (jurisprudenciales y políticos al respecto)”, p. 237

Parlament de les Illes Balears

Cinquè. El procediment que s'ha de seguir per aplicar l'article 39.c)

A. Acte de l'assabentament i conseqüències jurídiques immediates reglamentàries

La resposta a aquest interrogant ha de ser la següent: s'ha de seguir el mateix procediment que se segueix a la resta de supòsits previstos a l'article 39 RPIB i ha de finalitzar en un acte d'assebentament per part de la Mesa i en la conseqüència jurídica immediata i reglamentària de la vacant al càrrec de la Mesa per l'aplicació de l'article 39.

D'acord amb l'Institut d'Estudis Catalans, "assabentar" significa informar, fer sabedor d'una cosa, adquiririr el coneixement d'una notícia:

1 v. tr. [LC] [AD] [DR] Informar, fer sabedor, donar (a algú) notícia. M'han assabentat de la seva fugida.

2 intr. pron. [LC] Adquirir coneixement d'una notícia. No em va dir que s'havia casat; me'n vaig assabentar pels diaris⁹

I el Diccionari Català-Valencià-Balear:

ASSABENTAR v. tr. ant.

Innovar, fer sabedor d'una cosa; cast. *enterar*. Eren estats assabentats que en aquell dia algú d'ells devia prendre mort, Pere IV, Cròn. 358. E que d'açò assabentets totes les persones que en son servei són, doc. a. 1379 (Roca Medic. 61). Un hom qui anà a la Ràpita per asabentar les monxes que si venien les galees del Rey que encontinent vinguessen, doc. a. 1404 (Miret Templers 590). Sabia que [Tirant] era stat asabentat per Plaerdemauida, Tirant, c. 401. Aquest mot arcaic ha estat restaurat en el llenguatge literari modern. No valia la pena d'haver tornat en si per a assabentar-se de tal desgràcia, Ruyra Pinya, ii, 223.

Etim.: format damunt *sabent*¹⁰.

⁹ Vegeu-ho a <http://dlc.iec.cat>

¹⁰ Vegeu-ho a <http://dcvb.iecat.net>

Parlament de les Illes Balears

Vegem alguns exemples pràctics:

a) Quan un membre de la Mesa presenta un escrit al Registre del Parlament on comunica que **renúncia al càrrec de diputada** -com per exemple el recent cas de la renúncia expressa a la condició de diputada de la Sra. Maria Salom-, o **renúncia de forma expressa a la condició de membre de la mesa**.

Quin és el paper de la Mesa? La Mesa llegeix l'escrit i, una vegada illegit, es dóna per assabentada d'aquest i obviament també el seu contingut, pren coneixement de la notícia, sap formalment el fet que se li comunica. Acte seguit, s'acompleix la validesa formal del document i queda el seu lloc vacant a l'espera d'una ulterior i immediata votació a plenari. De fet, en el supòsit anterior de la renúncia de la Sra. Salom, la presidenta del Parlament l'acceptà per delegació de la Mesa el mateix dia de la presentació del document en el Registre del Parlament i després en donà compte a la Mesa següent, i els efectes es produïren en el mateix moment en què es tingué coneixement d'aquest fet en el Registre i la presidenta – que actuà per delegació de la Mesa – considerà la validesa formal d'aquest.

S'aporta la transcripció de l'acta de la sessió de la Mesa de 22 de novembre de 2016 sobre la renúncia de la condició de diputada per part de la vicepresidenta segona Sra. Salom:

"La Mesa, un cop estudiat l'escrit esmentat acorda de donar-se per assabentada de la renúncia al càrrec de diputada presentada per la Sra. Maria Salom i Coll i del fet que fou admesa per delegació de la Presidència dia 18 de novembre proppassat. Així com, la Mesa resta assabentada del fet que es va informar la Sra. Salom i la portaveu del grup parlamentari popular i que la dita renúncia fou comunicada

Parlament de les Illes Balears

el mateix dia al President de la Junta Electoral de les Illes Balears per tal que es pogués procedir a l'expedició d'una nova credencial."

A la sessió plenària de dia 29 de novembre ja es va incloure dins l'ordre del dia l'elecció del vicepresident segon i actual membre de la Mesa el Sr. Miquel Vidal i Vidal.

Com assenyala la doctrina del Tribunal Constitucional, la renúncia al càrrec de diputat o diputada consisteix en una renúncia pura i simple, no receptícia, sense que estigui condicionada a l'acceptació per la Mesa. Com s'assenyala a la STC 81/1994, FJ2 i 3, en la qual un recurs d'emparament contra l'acord de la Mesa de l'Assemblea Regional de Cantàbria sobre la renúncia de diputat.

"2. (...) La legislación a la cual ha de acudirse, en este caso, para la configuración del derecho en cuestión es el Reglamento de la Asamblea Regional de Cantabria, donde se dice que el Diputado perderá su condición de tal por renuncia expresa, presentada por escrito ante la Mesa (art. 20.4). Nada más, pero nada menos. Un somero análisis de la norma transcrita permite comprobar que carga el acento en la presentación, sin preocuparse de exigir respuesta alguna. La renuncia funciona, pues, con pleno automatismo, si es clara, precisa y terminante, incondicionada. En definitiva se configura como lo que es, una declaración de voluntad por la cual el titular de un derecho subjetivo hace dejación del mismo y lo abandona, negocio jurídico unilateral, no recepticio, sea cualquiera el motivo que la impulsara y, por ello, carente de destinatario. No se trata de un "acto de trámite", en expresión del Diputado dimisionario, cuya calificación sólo conviene a los que forman parte de un procedimiento. El efecto de tal declaración, la pérdida del cargo, se produce por la sola circunstancia de su exteriorización por escrito y su entrega, únicos requisitos exigidos legalmente. Lo dicho significa lisa y llanamente que, una vez perfeccionada así, la renuncia es irrevocable".

(...)

Parlament de les Illes Balears

3. Ahora bien, esta como cualquiera otra declaración de voluntad exige la concurrencia de ciertos ingredientes intrínsecos. Sabido es que la voluntad se presume consciente y libre, presunción iuris tantum que admite la prueba en contrario y esto nos lleva de la mano al ámbito de las circunstancias que pueden viciarla. En el escrito donde formuló la revocación de la renuncia y en las alegaciones al respecto dentro ya del proceso, el Diputado explica el factor desencadenante de tal decisión, el motivo en un sentido estrictamente jurídico, con tanta nitidez como sinceridad.”

La renúncia al càrrec de diputat requereix la presentació d'un document per escrit en el Registre de la cambra. La Mesa no ha d'acceptar la renúncia, només n'ha de prendre coneixement, comunicar-ho a la Junta Electoral de les Illes Balears per a l'expedició de la credencial del candidat que pertoqui de la llista electoral, rebre la credencial expedida per la JEIB i preveure tots els mecanismes reglamentaris i legals necessaris per a la futura presa de possessió del diputat o la diputada nou que li pertoca. Si a més, qui renuncia ostenta un càrrec a la Mesa del Parlament, s'ha de convocar un ple per cobrir la vacant de la forma més ràpida possible.

b) Pensem el cas de la pèrdua de la condició de diputat o diputada per la **defunció d'un membre de mesa o la incapacitat declarada per decisió judicial ferma**. Quan es tingués coneixement del decés o en general de qualsevol circumstància reglamentària que causa la pèrdua de la condició de diputat o diputada, el que s'ha de fer és convocar de forma immediata la Mesa i a aquesta li pertoca fer una verificació formal del document que es presenta i acreditar el fet causant de la vacant, la baixa o el cessament. Realitzat aquest examen formal, la Mesa admet l'escrit de constatació d'un fet o d'una decisió judicial, en té coneixement, que significa el mateix que restar assabentada.

Parlament de les Illes Balears

c) I quan es tracti del cessament per **deixar de pertànyer a un grup parlamentari** (del supòsit de l'article 39.c)), s'ha d'actuar de la mateixa manera que als altres supòsits a) i b) de l'article 39.

Des del nostre punt de vista, l'element objectiu definitori i cabdal també rau en una decisió comunicada formalment a la Mesa amb la seva presentació en el Registre, i pot derivar-se tant de la decisió voluntària d'abandonar el grup parlamentari d'origen com de l'expulsió d'un membre del seu grup parlamentari. El supòsit de fet del cessament ve donat també per un element extern a la Mesa: de caràcter individual, com pugui ser la comunicació individual o personal del diputat afectat, o de caràcter col·lectiu, fruit d'una decisió presa per un grup parlamentari en virtut de la seva facultat autoorganitzativa i autonomia interna.

B. Deixar de pertànyer al grup parlamentari derivat de l'expulsió

Tot i que l'informe té per objecte intentar donar resposta a determinats dubtes jurídics respecte del cessament d'una membre de Mesa, el bessó del plantejament jurídic ha de focalitzar-se en el mecanisme d'expulsió del grup parlamentari. Tota l'atenció mediàtica i política s'ha centrat en els efectes de l'expulsió de la presidenta, ex article 39.c), la seva constitucionalitat, la possibilitat de suspensió, etc.; i com a lletrats del Parlament no podem sinó reiterar l'aplicabilitat directa, immediata i automàtica del articles del Reglament del Parlament, articles tots ells vigents i que gaudeixen de la presumpció de constitucionalitat, presumpció que només podria quedar desvirtuada per un pronunciament exprés del Tribunal Constitucional que en declarés la inconstitucionalitat; supòsit en el qual no es troba l'article 39 esmentat del RPIB ni cap altre

Parlament de les Illes Balears

anàleg de la resta dels deu parlaments autonòmics que ho contemplen.

Davant de la qüestió de l'acord d'expulsió d'un membre d'un grup parlamentari, s'exposaran els antecedents parlamentaris i quin hauria de ser el procediment a seguir respecte del document RGE núm. 531/2017, pel qual s'expulsa la Sra. Huertas i la Sra. Seijas.

B.1 Antecedents parlamentaris

Com a **antecedents parlamentaris** sobre l'expulsió de dos diputats del Grup Parlamentari Popular, Joana Aina Vidal Burguera i Antoni Pastor Cabrer, a la III i VIII legislatures, respectivament, per refrescar la memòria i il·lustrar els diputats sobre el procediment de la Mesa en aquestes expulsions:

En primer lloc, per a **l'expulsió del Sr. Pastor**, el GPP presenta un escrit a Mesa (5251/2012) i s'acorda el següent:

ACTA MESA PARLAMENT DE DIA 19 DE JUNY DE 2012.

10.- ADMISSIÓ DE L'ESCRIT RGE NÚM. 5251/12, PRESENTAT PEL GRUP PARLAMENTARI POPULAR, MITJANÇANT EL QUAL COMUNICA QUE EL DIPUTAT SR. ANTONI PASTOR CABRER DEIXA DE PERTÀNYER AL GRUP PARLAMENTARI POPULAR DEL PARLAMENT I, PER TANT, DEIXA DE REPRESENTAR EN TOTS ELS CÀRREC L'ESMENTAT GRUP.

Un cop estudiat l'escrit esmentat a l'enunci, conformement amb l'establert a l'article 28 del Reglament del Parlament de les Illes Balears i atès que en aquests moments ens trobam fora d'un període ordinari de sessions i no s'ha constituït el Grup Parlamentari Mixt, la Mesa n'adopta els següents ACORDS:

1.- Declarar el Sr. Antoni Pastor Cabrer com a diputat no adscrit i, tot reconeixent el dret previst a l'article 14.4 del Reglament del Parlament de les Illes Balears.

2.- Sol·licitar al Sr. Pastor que informi la Mesa de quina comissió vol formar part, tot modificant amb l'acord de la Junta de Portaveus, els criteris de

Parlament de les Illes Balears

composició numèrica i distribució per grups parlamentaris de les comissions parlamentàries (BOPIB núm. 3 de 17 de juny de 2011), en aquest sentit.

3.- Trametre al Sr. Pastor la "nota informativa sobre els drets i les facultats dels diputats no adscrits al Parlament de les Illes Balears", elaborada per l'Oficialia Major en data 26 d'octubre de 2011, que no té caràcter normatiu.

4.- Assignar definitivament al Sr. Pastor l'escó núm. 35 (segons la numeració que utilitzà el Servei d'Infraestructures i Instal·lacions).

5.- Posar en marxa les altres actuacions que siguin necessàries per tal que el Sr. Pastor pugui exercir les facultats i desenvolupar les funcions que li atribueix el Reglament de la cambra.

Aquest acord fou comunicat formalment al Sr. Pastor sense possibilitat de reconsideració, perquè l'acte que ho originà, això és l'expulsió no es modifica ni s'altera per la Mesa, que en pren coneixement i el que sí fa és declarar-lo diputat no adscrit, com a conseqüència jurídica immediata i reglamentària de l'expulsió d'un grup parlamentari sense que hi hagués constituït el Grup Mixt, per l'aplicació de l'article 28, com s'assenyala a l'encapçalament i justificador de l'acord.

En segon lloc, **l'expulsió de la Sra. Vidal** hi afegeix un aspecte clau i il·lustratiu per la Mesa, en la qual presenta una sol·licitud de la reconsideració que no s'estima.

Cal citar textualment l'acord de la Mesa de 5 de març de 1997 (amb RGS 1565/1997) que, a propòsit de l'article del RPIB idèntic a l'actual sobre casos de reconsideració de la Mesa ex article 32.1 punts quart i cinquè, en el punt 4 "... En cap cas no es preveuen la possibilitat de sol·licitar la reconsideració d'altres tipus d'acords i encara menys dels assabentaments, sense perjudici de recórrer a altres vies jurídiques". I afegeix en el punt segon: "Tot i que vós us referiu en el vostre escrit a dos acords adoptats per la Mesa i relatius a la vostra situació com a diputada del Grup Parlamentari Popular, cal precisar que la Mesa no ha adoptat mai cap acord relatiu a aqueixa situació, sinó que,

Parlament de les Illes Balears

havent estat adoptat pel GPPopular un acord en relació amb la vostra situació respecte d'aquest, i havent estat comunicat a la Mesa, aquesta se'n va adonar per assabentada i adoptà les disposicions que reglamentàriament se n'havien de derivar". I, a més, en el punt 5 hi afegeix: "Incidentalment, cal assenyalar que: a) L'acord a què en els fons us referiu no és de la Mesa, sinó del Grup Parlamentari Popular: la Mesa no acordà de separar-vos del grup, sinó que simplement se n'assabentà; b) els requisits que es reclamen respecte de l'audiència prèvia o la legalitat de l'acord de separació del GPP no correspon exigir-los a la Mesa, sinó al GPP".

S'aporten els documents següents:

1. Comunicació a la Mesa de l'expulsió del GPP
2. Acord de Mesa
3. Sol·licitud de notificació de l'acord de Mesa
4. Pronunciament de Mesa sobre la sol·licitud anterior
5. Presentació d'un escrit de reconsideració contra l'acord de Mesa
6. Acord de Mesa sobre la reconsideració

Parlament de les Illes Balears

PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
GRUP PARLAMENTARI POPULAR

AL PRESIDENT DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

Reunit el Grup Parlamentari Popular en sessió extraordinària amb l'únic punt a l'Ordre del Dia relatiu a Acords sobre la situació de la diputada Dña. Juana Ana Vidal Burguera,

ACORDA:

Que la diputada Dña. Juana Ana Vidal Burguera deixa de pertànyer al Grup Parlamentari Popular del Parlament de les Illes Balears i per tant deixa de representar en tots els càrrecs que ostenti a l'anomenat grup.

La qual cosa CERTIFICA i trasllat pel seu coneixement i perquè se'n derivin els efectes pertinents a Palma de Mallorca a 12 de novembre del 1996.

M.ª Pilar Ferrer Bascuñana
Secretaria del Grup

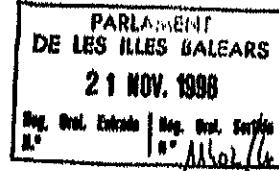
Sgt. M.ª Pilar Ferrer Bascuñana
Secretaria del Grup

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears

JMV/CJM

Em pertoca d'informar-vos, que la Mesa de la Cambra, en sessió del dia d'avui, 19.11.96, ha tractat sobre el vostre escrit, R.G.E. núm. 5824/96, mitjançant el qual s'informa que l'Hble. Sra. Joana Aina Vidal Burguera, deixa de pertànyer al Grup Parlamentari Popular del Parlament de les Illes Balears i per tant deixa de representar el Grup esmentat en tots els càrrecs que ostenti, i n'ha adoptat els següents ACORDS:

1.- Donar-se'n per assabentada del contingut.

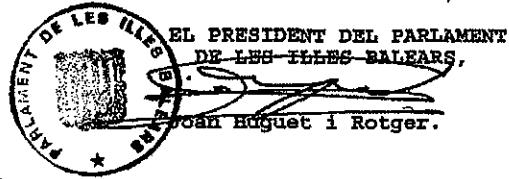
2.- Publicar en el BOPIB el fet que la Diputada Sra. Vidal ha deixat de pertànyer al Grup Parlamentari Popular.

3.- Comunicar a la interessada la seva adscripció automàtica des de dia 13 de novembre del 1996 (data de la comunicació de l'acord del Grup) al Grup Parlamentari Mixt, amb tots els efectes.

4.- Comunicar a la Portaveu del Grup Parlamentari Mixt que la Diputada Sra. Vidal queda integrada en el Grup Mixt des de dia 13 de novembre del 1996 i que ostenta els càrrecs de Presidenta de la Comissió d'Assumptes Socials i Secretària de la Comissió no Permanent encarregada d'estudiar l'Abast Competencial de les Comunitats Autònomes, càrrecs per als quals fou elegida i en els quals ha de continuar, llevat del cas de renúncia voluntària. En conseqüència, conformement amb l'establert pels articles 13.4 i 39.1 del Reglament, sol·licitar del Grup Parlamentari Mixt que, en el termini de 48 hores lliuri a la Presidència del Parlament la designació dels diputats que en representació d'aquest Grup, integrat actualment per 4 membres, han de formar part de les diverses Comissions parlamentàries, tot reiterant la possible continuïtat de la Diputada Sra. Vidal en els càrrecs esmentats.

Vos ho comunico perquè en prengueu coneixença i perquè se'n derivin els efectes pertinents.

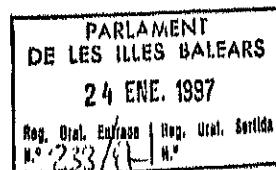
A la seu del Parlament, a 19 de novembre del 1996.

HBLE. SRA. PORTAVEU DEL GRUP PARLAMENTARI POPULAR.
PALMA.

Parlament de les Illes Balears

A LA PRESIDÈNCIA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

La Diputada sotassinant, ha tengut coneixement que la Mesa del Parlament, en la reunió del 19 de novembre de 1996, va adoptar una sèrie d'acords que han afectat a la seva condició de diputada en aquesta Cambra. Malgrat el temps transcorregut, els referits acords no han estat notificats, o d'haver-ho estat no ha rebut la corresponent notificació com és preceptiu, creant-li tal absència una notòria situació d'indeficiència.

Per l'anterior i per evitar que es prolongui durant més temps l'aludida situació, mitjançant el present escrit sol·licita formalment que li sigui notificat amb la major brevetat l'integra i exacte contingut dels referits acords, en forma que garanteixi la seva recepció.

Palma de Mallorca, 24 de gener de 1997
La Diputada,

Joana Aina Vidal

Sgt. Joana Aina Vidal i Burguera

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears

JFC/JMV

PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS	
7 FEB. 1997	
Reg. Ord. Entrada	Final. Sortida
Nº	Nº SOFRE -

En atenció al vostre escrit RGE núm. 233/97, de dia 24 de gener, em pertoca d'informar-vos que la Mesa de la Cambra, en sessió de dia 5 del dia d'avui, 05.01.97, un cop feta la lectura pertinent, ha acordat de fer-hi les consideracions següents:

1.- Dia 13 de novembre del 1996 tingué entrada en el Registre General del Parlament, amb el núm. 5824/96, un escrit, adreçat a la Presidència de la Cambra i signat per la Secretària del Grup Parlamentari Popular i la Portaveu d'aquest, mitjançant el qual es comunicava que "la diputada Dña. Juana Ana Vidal Burguera deixa de pertànyer al Grup Parlamentari Popular del Parlament de les Illes Balears...".

2.- Dia 13 de novembre del 1996, tingué entrada en el Registre General del Parlament, amb el núm. 5825/96, escrit del Grup Parlamentari Popular mitjançant el qual es comuniquen les substitucions de la Sra. Vidal en les Comissions de què formava part com a membre del Grup Parlamentari Popular.

3.- Dia 19 de novembre del 1996, la Mesa del Parlament tractà sobre l'escrit esmentat i n'adoptà, entre d'altres, els acords següents:

"1.- Donar-se'n per assabentada del contingut.

3.- Comunicar a la interessada la seva adscripció automàtica des de dia 13 de novembre del 1996 (data de la comunicació de l'accord del Grup) al Grup Parlamentari Mixt, amb tots els efectes.

4.- Comunicar a la Portaveu del Grup Parlamentari Mixt que la Diputada Sra. Vidal queda integrada en el Grup Mixt des de dia 13 de novembre del 1996 i que ostenta els càrrecs de Presidenta de la Comissió d'Assumptes Socials i Secretària de la Comissió no Permanent encarregada d'estudiar l'Abast Competencial de les Comunitats Autònombes, càrrecs per als quals fou elegida i en el quals ha de continuar, llevat del cas de renúncia voluntària. En conseqüència, conformement amb l'establert pels articles 13.4 i 39.1 del Reglament, soi·licitar del Grup Parlamentari Mixt que, en el termini de 48 hores lliuri a la Presidència del Parlament la designació dels diputats que en representació d'aquest Grup, integrat actualment per 4 membres, han de formar

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears

part de les diverses Comissions parlamentàries, tot reiterant la possible continuïtat de la Diputada Sra. Vidal en els càrrecs esmentats."

4.- Dia 19 de novembre del 1996, en la mateixa sessió de la Mesa, es tractà sobre la ubicació de l'escó de la Sra. Vidal derivada de la nova situació parlamentària d'aquesta, tal com en consta en l'acta corresponent (enviada als Grups Parlamentaris dia 2 de desembre del 1996, mitjançant escrits RGS núms. 11.944-11948/96), en els termes literals següents:

"Arran de la nova situació parlamentària de la Sra. Vidal, es passa a tractar sobre la ubicació de l'escó d'aquesta en la sala de plens, en endavant. Se'n plantegen diverses possibilitats i, finalment, un cop comentat l'assumpte amb la mateixa interessada per part del Sr. President, s'acorda per unanimitat que se situi al costat dels de la resta dels membres del Grup Parlamentari Mixt."

5.- Dia 19 de novembre del 1996, durant les dues sessions plenàries que tingueren lloc en aqueixa data, la Sra. Vidal, assabentada verbalment per la Presidència de la Cambra de la nova ubicació del seu escó, ja ocupà el lloc que en les successives sessions plenàries ha anat ocupant com a membre del Grup Parlamentari Mixt.

6.- Dia 21 de novembre del 1996, mitjançant escrit RGS núm. 11.402/96, es comunicaren els acords precedents a la Sra. Portaveu del Grup Parlamentari Popular.

7.- Dia 21 de novembre del 1996, mitjançant escrit RGS núm. 11.403 (fotocòpia del qual s'adjunta), es comunicaren els acords precedents a la Diputada Sra. Joana Aina Vidal Burguera.

8.- Dia 21 de novembre del 1996, mitjançant escrit RGS núm. 11.404/96, es comunicaren els acords precedents a la Sra. Portaveu del Grup Parlamentari Mixt.

9.- Dia 19 de novembre del 1996, mitjançant escrits RGE núm. 6005 i 6006/96, la Portaveu del Grup Parlamentari Mixt comunicava les substitucions dels diputats Srs. Balanzat i Pascual per la Sra. Vidal en les Comissions d'Assumptes Socials i Cultura, respectivament, com a membre del Grup Parlamentari Mixt.

10.- Dia 23 de Novembre del 1996, mitjançant escrit RGE núm. 6161/96, la Diputada Sra. Joana Aina Vidal

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears

Burguera comunicava la seva decisió de renunciar al càrrec de Secretària de la Comissió no Permanent encarregada d'estudiar l'Abast Competencial de les Comunitats Autònombes.

11.- És habitual en aquest Parlament de considerar com a data de comunicació de qualsevol tipus d'acord, llevat d'indicació expressa en sentit contrari, la del segell de Registre de Sortida de la Cambra; encara més, l'actual diputat del Parlament Sr. Soler, essent aleshores President de la Cambra, plantejà en Junta de Portaveus, la pregunta sobre l'acceptació tácita habitual d'aquesta norma i la resposta en fou unànimement positiva.

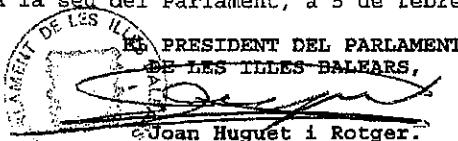
I 12.- A més de tot això exposat, en la mateixa sessió de la Mesa de dia 19 de novembre del 1996, s'hi adoptà l'accord de "Publicar en el BOPIB el fet que la Diputada Sra. Vidal ha deixat de pertànyer al Grup Parlamentari Popular". Tot acomplint aquest acord, en el Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears (BOPIB) núm. 74, de dia 22 de novembre del 1996, a la pàgina 2005, s'hi publicava "per a coneixement general", en el punt núm. "4. INFORMACIONS" la següent:

B) Relativa al fet que l'Hble. Sra. Joana Aina Vidal i Burguera deixa de pertànyer al Grup Parlamentari Popular i queda adscrita al Grup Parlamentari Mixt.

En conseqüència, la Mesa ha acordat que no és procedent d'atendre la vostra petició, sobre la base de les raons adduïdes i exposades en el present escrit, molt particularment pel que en fa a la número 12.

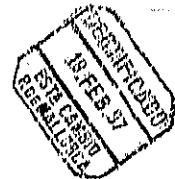
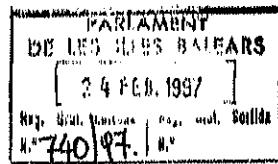
Vos ho comunico perquè en prengueu coneixença i perquè se'n derivin els efectes pertinents.

A la seu del Parlament, a 5 de febrer del 1997.

HBLE. SRA. JOANA AINA VIDAL I BURGUERA, DIPUTADA
ADSCRITA AL GRUP PARLAMENTARI MIXT.

Parlament de les Illes Balears

A LA MESA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

JOANA AINA VIDAL BURGUERA, Diputada d'aquest Parlament, compareix davant aquesta Mesa i com millor procedeixi D I U:

I.- Que mitjançant l'escrit RGE núm. 233/97, de dia 24 de gener de 1997, es dirigi a aquesta Mesa sol·licitant la notificació personal, expressa i íntegra dels acords presos per aquesta en data 19 de novembre de 1996 relatius a la seva situació com a Diputada del Grup Parlamentari Popular en aquesta Cambra, motivant-ho en la indefensió que el desconeixement del seu contingut íntegre i exacte li provocava.

II.- Que mitjançant l'escrit RGE núm. 507/97, de dia 7 de febrer de 1997, se li notifica l'accord de la Mesa de data 5 de febrer de 1997 pel qual es resolia que "no procedeix atendre la seva petició", tot i que s'acompanyava aquesta notificació amb còpia de l'accord la notificació del qual se sol·licitava i per la qual cosa ha pogut assabentar-se'n del seu contingut.

III.- Que considerant ambdós acords contraris a dret i als seus interessos i, per tant, discrepant de les decisions adoptades per la Mesa en ambdós casos, i en allò que aquestes suposen un exercici de les funcions a aquesta atribuïdes en els punts 4rt i 5è de l'article 30.1 del Reglament del Parlament de les Illes Balears, en aplicació de l'article 30.2 de l'esmentat Reglament, mitjançant el present escrit ve a sol·licitar d'aquesta Mesa la reconsideració dels precitats acords en el termini reglamentari de deu dies a comptar des de la seva "recepció de la notificació", petició que se sustenta en els següents

M O T I U S

Primer.- Antecedents pròxims de l'Acord de 19 de novembre de 1996

L'accord, la reconsideració del qual s'insta, implica l'admissió, assumpció, tramitació i execució d'un anterior acord del Grup Parlamentari Popular -segons sembla traslladat només parcialment a aquesta Mesa mitjançant l'escrit RGE núm. 5824/96- del contingut del qual n'ha tingut coneixement aquesta part i que en la seva part exposativa es reflexen els fets que motiven l'adopció dels mateixos, essent-ne aquesta del següent tenor:

"Vists els reiterats incompliments de la Sra. Joana Aina Vidal Burguera, dels acords presos pel Grup pel que fa a dues votacions de les Propostes de Resolució en el debat sobre l'estat

Parlament de les Illes Balears

instar la seva reconsideració no ha transcorregut encara en la seva totalitat, ja que acceptant i tot com a tal la del segell de data de sortida -la qual cosa, com aenbam de demostrar, resulta inaceptable jurídicament parlant i s'affirma ara amb simples efectes dialèctics- és a dir, el 21 de novembre de 1996 i tenint en compte allò que es disposa en l'article 92.2 del Reglament d'aquest Parlament quant al còmput dels terminis, s'han d'excloure d'aquest còmput "els períodes en els quals el Parlament no celebra sessions, excepte en el cas que l'afé en qüestió fos inclos en l'ordre del dia d'una sessió extraordinària". Essent que el mes de desembre de 1996 se suspengué el període de sessions i que no s'ha reobert en la data d'avul, és fàcil concretar que han transcorregut fins a aquesta data set dies hàbils des del precitat dia 21 de novembre de 1996.

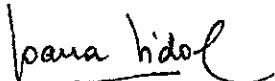
Independentment de tot això i encara que, com hem dit, la falta de notificació del referit acord ja s'ha subsanat materialment, el contingut de l'acord de 5.2.97, en allò que resolia no atendre una petició de notificació fetaent, expressa i personal del contingut -integre i exacte- d'un acord que afectava greument els interessos i drets de qui subscriu, era manifestament il·legal, del que en volem deixar l'oportuna i expressa constància amb aquest escrit.

En la seva virtut, A LA MESA DEL PARLAMENT SOL·LICITA:

Que havent per presentat aquest escrit l'admeti, tengui per formulada en temps i forma sol·licitud de reconsideració dels seus anteriors acords de 19.11.96 i 5.2.97, referits en el cas d'aquest escrit i, en els seus mèrits, resolgui motivadament, després d'oir la Junta de Portaveus, conformament amb allò que disposa l'article 30.2 del Reglament d'aquest Parlament el següent:

- A) Revocar els esmentats acords en el seu íntegre contingut.
- B) Dictar-ne un altre en el seu lloc, de contrari imperi, pel que s'acordí la inadmissió, desestimació o denegació de l'escrit del Grup Parlamentari Popular pel que es comunica la separació de dit Grup de qui subscriu, acordant l'obligatòria permanència d'aquesta Diputada en el Grup Parlamentari Popular.
- C) Subsidiàriament, per al cas de considerar insuficients les alegacions vessades i proves adjuntades per aquesta part, retrotraure totes les actuacions fins al tràmit d'admissió del referit escrit del Grup Parlamentari Popular, anul·lant les esdevenides posteriorment i seguir un procediment contradictori, amb audiència de les parts i examen de legalitat dels acords l'execució dels quals pretén dit Grup, fins a la seva resolució motivada i definitiva.

A Palma de Mallorca, a 17 de febrer de 1997

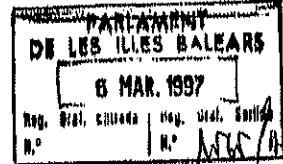

Signat.: Joana Aina Vidal Burguera

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears

JPC/JMV

En atenció al vostre escrit amb RGE núm. 740/97, de dia 24 de febrer proppassat, em pertoca de comunicar-vos que, estudiad per la Mesa en sessió del dia d'avui, 5 de març del 1997, aquesta hi ha fet les observacions següents:

- 1.- Sense perjudici de les previsions legals en relació amb la presentació de documents a l'Administració, des de la constitució del Parlament de les Illes Balears i fins a la data, tots quants escrits i iniciatives s'han adreçat al Parlament per part dels diputats i dels Grups Parlamentaris (llevat d'aquest vostre) han estat presents en el Registre General de l'Oficialia Major de la Cambra. Hi hauria dubtes seriosos respecte de la correcta presentació en temps i forma del vostre escrit.
- 2.- Tot i que Vós us referiu en el vostre escrit a dos acords adoptats per la Mesa i relatius a la vostra situació com a diputada del Grup Parlamentari Popular, cal precisar que la Mesa no ha adoptat mai cap acord relatiu a aqueixa situació, sinó que, havent estat adoptat pel Grup Parlamentari Popular un acord en relació amb la vostra situació respecte d'aquest, i havent estat comunicat a la Mesa, aquesta se'n va donar per assabentada i adoptà les disposicions que reglamentàriament se n'havien de derivar.
- 3.- No hi ha cap acord de la Mesa que pugui haver afectat negativament el vostre estatut de diputada. Qualsevol actuació que hagi pogut tenir la Mesa ha estat precisament als efectes de protegir la vostra condició.
- 4.- L'article 30.2 del Reglament de la Cambra preveu la possibilitat de sol·licitar la reconsideració d'un acord de la Mesa si un Diputat o un Grup Parlamentari en discrepava, sempre i quan es tracti d'una "decisió adoptada per la Mesa en l'exercici de les funcions a què es refereixen els punts quart i cinquè de l'apartat anterior", punts que atribueixen a la Mesa les funcions de "Qualificar, d'acord amb el Reglament, els escrits i els documents d'índole parlamentària, així com declarar-ne l'admissibilitat o la inadmissibilitat" i de "Decidir la tramitació de tots els escrits i documents d'índole parlamentària, d'acord amb les normes establertes en aquest Reglament". En cap cas no es preveu la possibilitat de sol·licitar la reconsideració d'altres tipus d'acords i encara menys dels assabentaments, sense perjudici de recórrer a altres vies jurídiques.

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears

S.- Incidentalment, cal assenyalar que:

a) L'acord a què en el fons us referiu no és de la Mesa, sinó del Grup Parlamentari Popular: la Mesa no acordà de separar-vos del Grup, sinó que simplement se n'assabentà.

b) Els requisits que es reclamen respecte de l'audiència prèvia o la legalitat de l'acord de separació del Grup Parlamentari no correspon d'exigir-los a la Mesa, sinó al Grup Parlamentari Popular.

c) No hi ha constància en aquest Parlament que s'hagin impugnat els acords següents:

I.- Acord del Partit Popular pel qual se us suspèn de militància i se us inhabilita per a ocupar càrrecs públics en nom seu.

II.- Acord del Grup Popular del Consell Insular de Mallorca, si n'hi hagués hagut, pel qual se us separa del Grup.

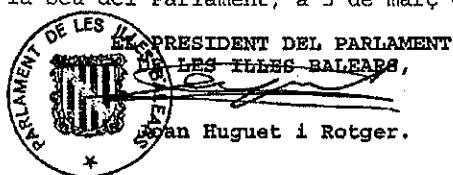
III.-Resolució de la Presidència del Consell Insular de Mallorca, si ni hagués hagut, relativa al vostre pas al Grup Parlamentari Mixt del Consell.

d) S'observa l'incompliment palmari del principi general del Dret segons el qual "*Nemine licet adversus suo acto venire.*"

Per tot això exposat, s'ha resolt de no atendre la sol·licitud que formulau en l'escripció RGE 740/97.

Us ho comunic perquè en prengueu coneixença i perquè se'n derivin els efectes pertinents, tot significant-vos que no se n'exclou que pugueu exercitar qualsevol acció que estimeu pertinent en defensa dels vostres drets.

A la seu del Parlament, a 5 de març del 1997.

HBLE. SRA. JOANA AINA VIDAL I BURGUERA, DIPUTADA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS ADSCRITA AL GRUP PARLAMENTARI MIXT.

Parlament de les Illes Balears

B.2 Tramitació parlamentària del document presentat pel GP Podem Illes Balears RGE núm. 531/2017

Dia 9 de gener de 2017 a les 13.58h va tenir entrada en el Registre General del Parlament l'escrit presentat pel GP Podem Illes Balears en el qual es manifesta en cinc expositius que:

1. Les diputades Montserrat Sejas i Xelo Huertas han estat expulsades ferma i definitivament del partit PODEMOS-PODEM ILLES BALEARS i han causat baixa definitiva en el partit.
2. L'article 30 del seu Reglament preveu que les persones que causin baixa definitiva del partit deixaran de formar part de manera immediata del grup parlamentari PODEM.
3. Els membres integrants del Grup Parlamentari Podem han estat convocats formalment dia 9/1/2017 en una sessió extraordinària per a tractar i donar tràmit a l'expulsió de les diputades senyores Huertas i Sejas.
4. El grup parlamentari, per majoria absoluta dels membres, s'ha manifestat a favor de l'expulsió de les diputades del grup parlamentari i així s'ha acordat.
5. Les diputades a tots els efectes formals i legals ja no pertanyen al grup parlamentari de PODEM i deixen d'ostentar qualsevol càrrec institucional o parlamentari en representació de Podem Illes.

Per la qual cosa, demanen que:

1. Es tinguin per efectuades les anteriors manifestacions, s'acceptin, per presentada l'acta de referència i es tingui per comunicada a la Mesa del Parlament, als efectes oportuns, l'expulsió del grup parlamentari de Podem Sra. Montserrat Sejas Patiño i Sra. Xelo Huertas Calatayud.

Parlament de les Illes Balears

2. La Mesa del Parlament adopti de manera immediata les mesures legals, organitzatives i administratives que reglamentàriament corresponguin.
3. Que es porocedixi a la reubicació de les dues diputades a un escó diferent i separat als assignats en l'actualitat.

Com hem exposat amb anterioritat, en el Parlament de les Illes Balears s'han donat casos d'expulsió d'algun diputat del seu grup, amb la tramitació i la documentació que hem citat.

És conegut i notori que ens trobem davant una situació reglamentària respecte de la qual no hi ha una regulació expressa sobre l'expulsió d'un membre d'un grup parlamentari. Encara que a alguns parlaments autonòmics, entre ells el de l'Assemblea de Madrid i el de les Corts Valencianes, sí que hi trobem una regulació més o manco exhaustiva sobre la matèria.

L'actuació de la Mesa ha de consistir en l'examen formal del document d'expulsió i assabentar-se del contingut i aplicar les conseqüències jurídiques immediates i reglamentàries que es deriven de l'expulsió.

Primera passa: examen formal del document

D'acord amb la doctrina del Tribunal Constitucional, quan resol recursos d'emparament que afecten la constitució de grups parlamentaris, per exemple la STC 64/2002, d'11 de març, que es pronuncia sobre la impugnació de la Mesa del Congrés dels Diputats sobre la constitució del Grupo Parlamentario Galego (BNG), manifesta que:

La decisión de la Mesa de la Cámara por la que se aceptan o deniegan las correspondientes declaraciones de voluntad de los Diputados de constituir un determinado Grupo Parlamentario es una decisión con valor declarativo y no

Parlament de les Illes Balears

constitutivo, lo cierto es que las facultades que a la Mesa de la Cámara le corresponden en orden a la constitución de los Grupos Parlamentarios son de carácter reglado, debiendo circunscribirse a constatar si la constitución del Grupo Parlamentario reúne los requisitos reglamentariamente establecidos, debiendo rechazar, en caso de incumplimiento de aquellos requisitos, salvo que resulten subsanables, la pretensión de constituir Grupo Parlamentario.¹¹

És a dir, la facultat de la Mesa per a la verificació formal dels requisits **és reglada**, per la qual cosa haurem d'analitzar quins són els requisits exigibles en virtut de la doctrina i la jurisprudència constitucionals atesa la inexistència de norma que reguli en el nostre reglament aquesta qüestió. Aquest caràcter reglat es reproduceix també en l'Acte del TC 262/2007, de 25 de maig, a propòsit de la impugnació de la constitució del grup ERC en el Congrés, assenyala “ (...) no sólo iría más allá del control formal reglado que, en su opinión, corresponde a la Mesa verificar tales requisitos, (...)”¹².

Ens trobem davant un document respecte del qual a la **Mesa li pertoca fer una verificació formal de la concorrència dels requisits reglamentaris exigits** per a la presentació de la comunicació de la separació d'un grup parlamentari, tal com s'assenyala a les resolucions anteriors STC 64/2002 sobre el BNG i acte del TC 262/2007, sobre ERC.

Se'ns planteja la qüestió següent: aquesta verificació formal ha de realitzar-se *secundum Reglament*, però si no hi ha normes que ho regulen expressament, haurem d'acudir a alguna institució entre les quals hi guardi identitat de raó i així fer servir l'analogia per suprir aquesta mancança o llacuna reglamentària.

---

¹¹ FJ 3 *in fine*

http://hj.tribunalconstitucional.es/HJ/es/Resolucion>Show/4600#complete_resolucion&fundamentos

¹² FJ 6è RTC 2007/262

Parlament de les Illes Balears

En aquest sentit, ens ha servit de guia i inspiració l'article de Lluís Aguiló Lúcia sobre "La expulsión del grupo parlamentario", en el que proposà que s'apliqui el procediment de constitució dels grups parlamentaris, amb el tenor literal següent:

(...) Ante esta laguna y estos excepcionales supuestos prácticos, la única posibilidad reglamentaria que existe es acudir al procedimiento de constitución del grupo parlamentario que, en términos generales, el derecho parlamentario español fija en un determinado número para formarlo que varía según Parlamentos —Cortes Generales y autonómicos— pero que coincide en todos en las limitaciones de que no pueden constituir un grupo parlamentario separado aquellos que pertenezcan a un mismo partido o coalición electoral, y tampoco quienes, al tiempo de las elecciones, pertenecieran a formaciones políticas distintas que no se hubieran presentado como tales ante el electorado. Por otro lado existe también coincidencia en nuestro Derecho parlamentario en lo que se refiere a los requisitos para constituir grupo parlamentario, que son la presentación de un escrito:

- que irá firmado por todos los parlamentarios que desean constituir el grupo,
- en el que constará la denominación de éste,
- y los nombres de todos los miembros, del portavoz y de los posibles portavoces adjuntos.

Así pues está claro que la voluntad conjunta, manifestada en la firma, de

pertenecer a un grupo parlamentario, es un elemento constitutivo del propio grupo. (...)

Si acudim al RPIB, s'hi contenen normes sobre la constitució dels grups parlamentaris, la possibilitat dels diputats de formar-hi part i també d'associar-s'hi, entre les quals cal destacar les següents:

Parlament de les Illes Balears

Article 24 RPIB

1. La constitució dels grups parlamentaris es farà dins dels deus dies següents a la sessió constitutiva del Parlament, mitjançant escrit adreçat a la Mesa de la cambra.
2. (...)
3. A l'escrit esmentat, que anirà signat per tots els diputats i les diputades que desitgin constituir el grup, hi hauran de constar la denominació d'aquest i el nom de tots els membres, de la persona que en sigui portaveu i dels diputats i les diputades que, eventualment, puguin substituir-la.
4. Quan a la sol·licitud de constitució del grup no figuri la relació de diputats i diputades suplents de qui n'és portaveu o quan es vulgui alterar aquesta relació, bastarà amb un escrit en tal sentit subscrit pel o per la portaveu esmentat.
5. Els diputats i diputades que no siguin membres de cap dels grups parlamentaris constituïts podran associar-se a algun d'aquests, mitjançant sol·licitud que, acceptada pel o per la portaveu del grup al qual pretenguin d'associar-se, es dirigeix a la Mesa de la cambra en el termini assenyalat a l'apartat 1 precedent.
6. (...)

Article. 27

1. Els diputats i diputades que n'adquiren la condició amb posterioritat a la sessió constitutiva del Parlament hauran d'incorporar-se a un grup parlamentari dins dels vint dies següents a aquesta adquisició.
2. Per tal que la incorporació pugui produir-se, haurà de constar-ne l'acceptació del o de la portaveu del grup parlamentari. En cas contrari, quedaran incorporats al grup mixt, si ja estigués constituït, o passaran a tenir la condició de diputats o diputades no adscrits conformément amb el que preveu l'article 26, sense perjudici del que estableix l'article 24.2 ambdós d'aquest reglament.

Parlament de les Illes Balears

Art 28

1. El **canvi d'un grup parlamentari** a un altre només es podrà realitzar dins dels deu primer dies de cada període de sessions i hi serà en tot cas aplicable el que disposa a l'article anterior.
2. Quan un diputat o diputada se **separi del seu grup** fora del termini assenyalat a l'apartat precedent, s'incorporà al grup mixt, si ja està constituït, fins que, obert un període de sessions, pugui optar per l'associació a un altre grup d'acord.

De la lectura d'aquests preceptes podem formular algunes consideracions:

En primer lloc, es determinen les normes per a la constitució d'un grup parlamentari en el qual cas s'ha de presentar un document en el Registre que contengui el nom dels diputats, la denominació d'aquest, el portaveu i el seu suplent i la voluntat de constituir-se com a tal. Si analitzem els documents que es presenten a la Mesa per acomplir aquest tràmit, es tracta d'un document signat per tots els membres de la llista que es presentaren a les eleccions, on s'entén que es manifesta la voluntat de constituir-se en grup parlamentari amb la signatura de cadascun. Vegeu alguns exemples amb RGE núm. 4051/2015, GPP; RGE núm. 3988/2015, GP Socialista, i RGE núm. 4002/2015, GP MÉS per Mallorca, entre d'altres (que s'annexen a l'informe).

En segon lloc, quan un diputat o una diputada adquireix la condició amb posterioritat a la sessió constitutiva, es registra un document on sol·licita d'incorporar-se al grup, en un termini de vint dies següents a la seva adquisició, i el portaveu hi presenta un altre escrit -el d'acceptació- mitjançant la simple signatura d'aquest, tal com es posa de manifest en l'escript d'una diputada del Grup Parlamentari Popular RGE núm. 15911/2016 i RGE núm. 15912/2016, així com el d'una diputada del Grup Parlamentari

Parlament de les Illes Balears

Socialista RGE núm. 4327/2015 i 4328/2015 (que s'annexen a l'informe).

En tercer lloc, l'article 28 menciona la possibilitat, sense determinació de la causa, que un diputat se separi del seu grup fora dels 10 primers dies de cada període de sessions, amb la conseqüència *ex reglament* i immediata de la incorporació al Grup Mixt si ja estigués constituït, o, una vegada obert el període de sessions, pugui optar per associar-se a un altre grup diferent al mixt (amb el compliment de les exigències reglamentàries pertinents).

En quart lloc, no hi trobem menció alguna que faci referència a l'expulsió d'un membre del grup parlamentari, però sí "la separació d'un membre fora del seu grup" *ex art. 28.2 in fine.*

Davant aquesta llacuna reglamentària, i en ús de l'analogia, se'ns presenten dues opcions possibles i jurídicament acceptables: o aplicar les normes reglamentàries de formar part d'un grup parlamentari o les que regulen la constitució dels grups parlamentaris.

Davant aquesta disjuntiva, en benefici de les majors garanties de la persona afectada, atesa l'experiència que es donà a les Corts Valencianes i l'acceptació de la fórmula procedural valenciana per part del Tribunal Constitucional, com veurem, sembla justificat que ens decantem per la segona opció. En concret, a les Corts Valencianes es donà un cas idèntic: l'any 1992, el Sr. Daniel Ansuátegui Ramo fou expulsat del seu grup parlamentari; davant aquesta expulsió es va pronunciar el Tribunal Constitucional, tal com esmenta el lletrat Lluís Aguiló Lúcia a l'article citat anteriorment. El cas es va repetir quatre anys després en el supòsit de l'expulsió del president del

Parlament de les Illes Balears

Parlament, Sr. Vicente González Lizondo, per part del seu grup parlamentari Nacionalista d'Unió Valenciana.

El Tribunal Constitucional, va inadmetre el recurs d'emparament 215/93 presentat pel Sr. Daniel Ansuátegui, diputat expulsat, contra l'acord de la Mesa de les Corts Valencianes sobre l'adscripció forçosa al Grup Mixt. A la Providència de 28/2/1994, la secció 4^a, Sala Segona del TC, adoptà l'acord següent:

"La sección ha examinado el recurso de amparo interpuesto por Don Daniel Ansuátegui Ramo y, por unanimidad, acuerda su inadmisión al carecer la demanda de contenido que justifique una decisión sobre el fondo de la misma por parte del TC, concurriendo el supuesto previsto en el artículo 50.1.c, de la LOTC.

Ninguna vulneración de derechos fundamentales cabe imputar a los acuerdos de la Mesa de la Cámara objeto de impugnación en los que, tras constatar la previa existencia de un acuerdo libre y democráticamente adoptado por el Grupo Parlamentario Popular de las Cortes Valencianas por el que se decidía la separación del mismo del diputado ahora recurrente decidió, respetando la voluntad del grupo así expresada, adscribirlo al grupo mixto, dando de este modo satisfacción a su derecho nacido ex Reglamento de pertenecer a un grupo parlamentario. Derecho, éste, que, obviamente, no puede suponer -como pretende el recurrente- que éste pueda elegir o permanecer en el que libremente deseé, pues ello supondría hacer prevalecer su voluntad sobre la de los demás miembros del grupo."

Com assenyala Lluís Aguiló "Con esta providencia el Tribunal Constitucional vino a corroborar y confirmar el procedimiento acordado por la Mesa de las Cortes Valencianas, tanto en el sentido que era el órgano que debía adoptar la decisión, como la exigencia que debía ser a partir de un "acuerdo libre y democráticamente adoptado por el grupo parlamentario

Parlament de les Illes Balears

popular” fehacientemente acreditado ante la propia Mesa. Además el TC entendió que el diputado expulsado no puede elegir permanecer en el grupo dado que su voluntad no puede prevalecer sobre la de los demás miembros del mismo”.

Per tant, i en conclusió, en el supòsit de l'expulsió d'un membre d'un grup parlamentari, per analogia a les normes de constitució dels grups parlamentaris i els antecedents de les Corts Valencianes validades pel Tribunal Constitucional, ha de quedar acreditat que l'expulsió del membre del grup prové d'una decisió col·lectiva adoptada pel grup parlamentari, amb el requisit de la majoria absoluta dels seus membres (en aquell cas). Aquest acord ha de quedar acreditat junt amb l'escrit on es comunica aquest fet.

D'aquesta manera, tot i que en el Reglament expressament no s'assenyala aquest requisit, la Mesa hauria de considerar que aquesta formalitat pot ser reclamada al Grup Parlamentari Podem o bé que en la comunicació enregistrada hi queda prou acreditada, per donar resposta a una possible impugnació de l'acord adoptat per la Mesa. Feta aquesta comprovació, i donat el supòsit de fet de la separació o expulsió d'un grup parlamentari, hem d'analitzar les conseqüències que se'n deriven.

Segona passa: conseqüències jurídiques immediates derivades de la constatació del fet de deixar de formar part del grup parlamentari d'origen

Una vegada constatat que la Sra. Huertas (i la Sra. Seijas) deixen de pertànyer al seu grup parlamentari per l'expulsió, verificada la concorrència del requisits reglamentaris (i també els inferits de la doctrina i corroborada pel TC), i amb la idea de la competència de la Mesa d'ajustar-se al que el Reglament li marca, en són

Parlament de les Illes Balears

d'aplicació de manera immediata els articles 28.2, 39.c), 43.9.c) i 59.1 (així com d'altres que s'exposaran a continuació).

Art. 28.2. Quan un diputat o diputada se separe del seu grup fora del termini assenyalat a l'apartat precedent, s'incorporà al grup mix, si ja està constituït, fins que, obert un període de sessions, pugui optar per l'associació a un altre grup d'acord amb el que permet aquest apartat.

Art. 39.

(...)

c) Deixar de pertànyer al seu grup parlamentari.

Art. 43.9. Els membres de la Mesa de la comissió cessaran com a tals per una de les causes següents:

(...)

c) Deixar de pertànyer al seu grup parlamentari

Art. 59

1. Els diputats i les diputades seuran a la sala de sessions d'acord amb la seva adscripció als grups parlamentaris i ocuparan sempre el mateix escó.

La Mesa determinarà, d'acord amb la Junta de Portaveus, els llocs a ocupar pels diversos grups parlamentaris a la sala de plens.

Aquestes conseqüències reglamentàries immediates han de ser aplicades per la Mesa; són actes reglats, que, una vegada acomplert el supòsit de fet de deixar de pertànyer al seu grup parlamentari, acte de constatació d'una informació externa a la Mesa i amb l'origen i la decisió d'un grup parlamentari, la intervenció de la Mesa es limita a aplicar les conseqüències reglamentàries derivades de la situació fàctica. Els membres de la Mesa han d'actuar amb subjecció a la CE i a la resta de l'ordenament jurídic. Com s'assenyala en la STS 6607/2006, de

Parlament de les Illes Balears

10 de novembre¹³, coneguda com el cas Atutxa, la Mesa del Parlament Basc no va acatar-la ni complir una sentència penal ferma i foren condemnats per desobediència. El Tribunal exigia que es procedís a la dissolució del Grup parlamentari Herri Batasuna EUSKAL HERRITARROK i s'escudaven en la inviolabilitat parlamentària. La inviolabilitat no esdevé un privilegi, sinó una garantia funcional, una prerrogativa limitada a la funció parlamentària de manifestació i conformació de la voluntat popular, “sin olvidar nunca que también a las Cámaras les alcanza la interdicción de la arbitrariedad” (FJ 5, primer paràgraf). Així mateix, cal destacar el FJ 7è en l'anàlisi dels actes parlamentaris, quan indica:

Este argumento no puede ser compartido por esta Sala. Como antes dijimos, lo que se ha de determinar para la correcta delimitación del perfil de la prerrogativa de inviolabilidad, es la naturaleza misma del acto ejecutado, pero como en el caso enjuiciado, el objeto de decisión por los parlamentarios imputados se limitaba a la manera de **dar cumplimiento a lo resuelto en una Sentencia firme**, que afectaba a la disolución de un Grupo Parlamentario, tal comportamiento es claro que **no consistía en un puro acto parlamentario de naturaleza política, sino un acto de ejecución de una sentencia firme, que requería la cooperación de los responsables de la Cámara para su ejecución**, a los efectos dispuestos en el art. 118 de la Constitución española, y en el art. 18 de la Ley Orgánica del Poder Judicial . En suma, se trataba del **cumplimiento de la ley, de una ley emanada de las Cortes Generales del Estado, declarada expresamente constitucional por el máximo intérprete de la misma, y aplicada por el Tribunal competente**. Ciertamente, consistía en la ejecución de una decisión judicial, pero las resoluciones judiciales al aplicar la ley, no hacen más que reconocer y hacer valer el ordenamiento jurídico al caso singular

---

13

<http://www.poderjudicial.es/search/doAction?action=contentpdf&databaseMatch=TS&reference=665616&links=inviolabilidad%20Y%20diputado&optimize=20061123&publicInterface=true>

Parlament de les Illes Balears

enjuiciado. No dar cumplimiento a un mandato judicial en ejecución de lo resuelto en una sentencia firme es, en definitiva, no aplicar la ley. **Y es meridiano que los actos parlamentarios no pueden nunca dirigirse al incumplimiento de la ley.**

A part d'aquestes consideracions, i atès que unes de les persones que deixen de formar part del Grup Parlamentari Podem Illes Balears és la presidenta del Parlament, a les conseqüències derivades del fet de deixar de pertànyer a un grup parlamentari, s'hi ha d'afegir l'article 5.2 de l'Estatut de Personal del Parlament de les Illes Balears, en virtut del qual “en qualsevol cas, el personal eventual cessa en les seves funcions quan es dissolgui l'òrgan (la Mesa) i sempre que cessi el president del Parlament”.

Hi ha altres conseqüències derivades dels càrrecs que ostentaven la Sra. Huertas com a presidenta de la Diputació Permanent (article 60), presidenta de la Comissió de Reglament (article 49) i secretària de la Comissió de Peticions (article 51); i la Sra Seijas com a membre de la Diputació Permanent, secretària de la Comissió de l'Estatut dels diputats i diputades (article 50), membre de la Comissió de Reglament i membre de la Comissió de Salut.

En definitiva, les conseqüències primeres immediates, sense perjudici de moltes altres que afectaran la vida interna de la cambra i sobre les que la Mesa s'haurà de pronunciar, són:

- a. La Sra. Huertas i la Sra. Seijas passen a formar del Grup Parlamentari Mixt i se n'hauran d'assignar els escons a la Sala de Plens amb els membres dels Grup Mixt.
- b. Es declara la vacant al càrrec de presidenta, la qual cosa implica la necessitat de convocar un ple per a una futura elecció del càrrec de president o presidenta.

Parlament de les Illes Balears

- c. Es declara el cessament de tot el personal eventual de la cambra.
- d. Deixar de formar part de les Comissions de Reglament i de Peticions i presidenta de la Diputació Permanent per part de la Sra. Huertas; i deixar de formar com a membre de la Diputació Permanent, secretària de la Comissió de l'Estatut dels Diputats i Diputades, membre de la Comissió de Reglament i membre de la Comissió de Salut per part de la Sra. Seijas.

De la comparació entre els casos pràctics esmentats i el document del GP Podem Illes Balears podem assenyalar que aquests supòsits ens encaixen perfectament amb el document d'expulsió de les diputades del GP Podem Illes Balears, on la portaveu del GP Podem ens comunica la separació i l'expulsió del grup i on se'ns demana que deixin de pertànyer al GP Podem a tots els efectes legals i reglamentaris, amb un contingut quasi idèntic a quan actuà el GP Popular en els escrits de comunicació de les expulsions dels diputats Antoni Pastor i Joana Aina Vidal. No hi ha motiu reglamentari que justifiqui que la tramitació que es dugui a terme sigui diferent.

Tot i la transcendència institucional que comporta la vacant en la Presidència del Parlament per l'aplicació automàtica del 39.c), també ens trobem en una situació jurídica en què la Mesa es dóna per informada i aplica el Reglament, amb les conseqüències fonamentals del seu pas al Grup Mixt (article 28 RPIB) i la generació de la vacant al càrrec de presidenta en aplicació del 39.c) i la convocatòria d'un ple per elegir-ne una altra persona.

Descartada jurídicament la reconsideració davant la comunicació d'una expulsió, les diputades afectades poden interposar directament, si ho troben oportú, la impugnació d'aquests actes

Parlament de les Illes Balears

sense valor de llei dictats per la Mesa, a través de la via del recurs d'emparament *ex article 42* de la LOTC.

C. Procediment seguit per a la vacant al càrrec

En conclusió de tot l'exposat, s'ha de manifestar que la tramitació de tot document que generi una vacant al càrrec de membre de Mesa, i, en concret, l'article 39.c) quan es tracta de la figura de la Presidència del Parlament, es tramita de la mateixa manera, d'acord amb la seqüència:

1. Es presenta el document en el Registre del Parlament.
2. Es comunica de forma immediata a la presidenta i a la resta dels membres de Mesa.
3. Es convoca una Mesa per analitzar la regularitat formal del document.
4. Si és formalment correcte, s'admet a tràmit, se n'assabenta del contingut i es declara la vacant al càrrec.
5. Es publica al BOPIB i es comunica a qui pertoqui.
6. El vicepresident ho inclourà a una sessió plenària que ha d'acordar i elegir la persona que ha de cobrir la vacant produïda.

Sisè. Conseqüències jurídiques derivades de l'accord que adopti la Mesa en relació amb l'escript RGE núm. 768/2017 en cas que aquest fos rebutjat, en concret si es pot incorrer en un delicte de prevaricació sabent que hi ha un procediment judicial obert on s'han sol·licitat mesures cautelars de defensa de drets fonamentals que s'entenen vulnerats.

Si el que es pretén consisteix a evitar l'aplicació o la suspensió de l'article 39.c) o qualsevol altre precepte del Reglament del Parlament a l'espera de la decisió que pugui adoptar-se en

Parlament de les Illes Balears

qualsevol procés judicial contra la decisió del partit polític Podem Illes Balears o Podemos, s'ha de manifestar el següent:

- a) Els membres de la Mesa estan obligats a actuar (i a decidir) amb ple sotmetiment a la CE i a la resta de l'ordenament jurídic en aplicació de l'article 9.1 de la CE, en virtut del qual "Els ciutadans i els poders públics resten subjectes a la Constitució i a la resta de l'ordenament jurídic"; i vinculats pel principi de la interdicció de l'arbitrarietat dels poders públics (article 9.3 CE).
- b) El reglament parlamentari és una norma amb rang de llei, inclòs dins el bloc de constitucionalitat de l'article 27.2 de la LOTC; que no està impugnat davant el Tribunal Constitucional.
- c) El Reglament del Parlament gaudeix de presumpció de constitucionalitat. Per aquest motiu, l'acord de la Mesa ha d'incloure totes les conseqüències jurídiques que provenen d'aquesta norma amb força de llei, norma subjecta al recurs d'inconstitucionalitat (article 27.dos.d) de la LOTC). No podem deixar d'aplicar una norma en vigor malgrat s'hagi presentat una demanda de la presidenta del Parlament a un tribunal ordinari contra una decisió d'un determinat partit polític, per molt legítima que pugui ser la seva pretensió, perquè l'únic que pot pronunciar-se sobre la constitucionalitat del Reglament és el TC.
- d) En aplicació de l'article 33 RPIB, a la Presidència, a part d'assegurar la bona marxa dels treballs, ostenta la funció de complir i fer complir el Reglament (obligació que s'estén a tots els altres membres de la Mesa) i no pot pretendre amb una impugnació judicial contra un acte d'un partit que no s'apliqui una llei vigent i, per tant, dret positiu *de lege data*, com és el Reglament del Parlament de les Illes Balears.

Parlament de les Illes Balears

e) Si els membres de la Mesa dictassin un acord contra el Reglament, per no acceptar totes les conseqüències jurídiques reglamentàries que es deriven de l'escrit 531/2017 del GP Podem Illes Balears, acord pres amb ple coneixement de la il·legalitat o deixin d'actuar per evitar o suspendre l'aplicació automàtica i immediata de les normes del Reglament del Parlament, podrien veure's incursos en el tipus penal de la prevaricació previst a l'article 404 del Codi Penal, sempre que es donin els requisits previstos en el tipus penal i apreciat i sotmès a la decisió dels tribunals.

Artículo 404.

A la autoridad o funcionario público que, a sabiendas de su injusticia, dictare una resolución arbitraria en un asunto administrativo se le castigará con la pena de inhabilitación especial para empleo o cargo público y para el ejercicio del derecho de sufragio pasivo por tiempo de nueve a quince años.

Artículo 24.

1. A los efectos penales se reputará autoridad al que por sí solo o como miembro de alguna corporación, tribunal u órgano colegiado tenga mando o ejerza jurisdicción propia. En todo caso, tendrán la consideración de autoridad los miembros del Congreso de los Diputados, del Senado, de las Asambleas Legislativas de las Comunidades Autónomas y del Parlamento Europeo. Se reputará también autoridad a los funcionarios del Ministerio Fiscal.

2. Se considerará funcionario público todo el que por disposición inmediata de la Ley o por elección o por nombramiento de autoridad competente participe en el ejercicio de funciones públicas.

Parlament de les Illes Balears

- f) També caldria fer menció a la STS 6607/2006, Sala Penal, que resol el cas Atutxa i es condemna el president, el vicepresident primer i el secretari segon del Parlament Basc, que varen fer servir la garantia funcional de la inviolabilitat per no complir l'ordre judicial de la dissolució del grup parlamentari ABGSA (vinculat a la declaració d'il·legalitat d'Herri Batasuna). Es diferencia el que són actes de naturalesa política i els de naturalesa interna de la Mesa o de la Presidència de caràcter organitzatiu del treball i del règim i el govern intern de les cambres, de naturalesa més bé administrativa, que són els que tenen com a finalitat instrumental organitzar internament la cambra (d'igual manera com el calendari d'actuacions, coordinació de treballs dels òrgans) que en el Fonament jurídic sisè literalment conclou que els actes parlamentaris no poden “mai dirigir-se a l'incompliment de la Llei”(...).

FJ sexto De conformidad con las precedentes consideraciones, aparece claro que solamente los actos parlamentarios estrictamente considerados pueden sostener, a su vez, un acto inviolable, inmune a toda revisión jurisdiccional, por afectar materialmente al contenido de la función política del Parlamento que, como vimos, ha quedado estatutariamente perfilada como la producción legislativa, la aprobación de los presupuestos generales y el control del Gobierno Vasco.

Pero en sede parlamentaria coexisten otros actos, de naturaleza organizativa, que se encuentran instrumentalizados al servicio del acto parlamentario, en sentido político; nos referimos a los actos internos correspondientes a la Mesa o a la Presidencia.

En efecto, a la Mesa le corresponde la adopción de cuantas decisiones y medidas requieran la organización del trabajo y el régimen y gobierno interiores de la Cámara (junto con otras también organizativas que se disciplinan en el art. 23 del Reglamento del Parlamento Vasco). Y al Presidente del mismo le corresponde (art. 24) ostentar la representación de la Cámara,

Parlament de les Illes Balears

asegurar la buena marcha de los trabajos, dirigir los debates, mantener el orden y cumplir y hacer cumplir el Reglamento, "interpretándolo en los casos de duda y supliéndolos en los de omisión" (debiendo, como antes vimos, para el caso de ostentar una función supletoria, dictar una resolución de carácter general, mediando el parecer favorable de la Mesa y de la Junta de Portavoces).

Queremos con ello indicar que existen dos clases de actos parlamentarios: los de naturaleza política, destinados a cumplir con los objetivos que el Estatuto confía a la Cámara legislativa, y los de orden interno, de naturaleza más bien administrativa, que son aquellos que tienen como finalidad instrumental organizar internamente la Cámara (calendario de actuaciones, tramitación de escritos y labores legislativas, coordinar los trabajos de sus distintos órganos, etc.)

La sentencia recurrida no hace esta distinción y considera que los actos por los que han sido enjuiciados los imputados han sido "actos parlamentarios" dirigidos, con tal conducta, a salvaguardar la autonomía parlamentaria y por tanto, relacionada íntimamente con la finalidad para la que se fija el instituto de la **inviolabilidad**.

Este argumento no puede ser compartido por esta Sala. Como antes dijimos, lo que se ha de determinar para la correcta delimitación del perfil de la prerrogativa de **inviolabilidad**, es la naturaleza misma del acto ejecutado, pero como en el caso enjuiciado, el objeto de decisión por los parlamentarios imputados se limitaba a la manera de dar cumplimiento a lo resuelto en una Sentencia firme, que afectaba a la disolución de un Grupo Parlamentario, tal comportamiento es claro que no consistía en un puro acto parlamentario de naturaleza política, sino un acto de ejecución de una sentencia firme, que requería la cooperación de los responsables de la Cámara para su ejecución, a los efectos dispuestos en el art. 118 de la Constitución española, y en el art. 18 de la Ley Orgánica del Poder Judicial . En suma, se trataba del cumplimiento de la ley, de una ley emanada de las Cortes Generales del Estado, declarada expresamente constitucional por el máximo intérprete de la misma, y aplicada por el Tribunal competente. Ciertamente, consistía en la ejecución de una decisión judicial, pero

Parlament de les Illes Balears

las resoluciones judiciales al aplicar la ley, no hacen más que reconocer y hacer valer el ordenamiento jurídico al caso singular enjuiciado. No dar cumplimiento a un mandato judicial en ejecución de lo resuelto en una sentencia firme es, en definitiva, no aplicar la ley. Y es meridiano que los actos parlamentarios no pueden nunca dirigirse al incumplimiento de la ley. Por ello, la imputación del acto en que consisten estas actuaciones, desde la perspectiva expuesta, es un acto de instrumentalidad parlamentaria, por su contenido y finalidad, pero no un acto de producción legislativa, ni de control del Gobierno. Correlativamente, el acuerdo que pueda adoptarse (para tratar de ejecutar lo resuelto) ni altera la composición de la Cámara ni afecta a su soberanía. No puede sostenerse, en consecuencia, que la prerrogativa de **inviolabilidad** parlamentaria se invoca para excluir la jurisdicción del Tribunal enjuiciador, por tratarse de la adopción de un acuerdo que no puede estar abarcado por la **inviolabilidad** parlamentaria, máxime si, como dice muy reiteradamente el Tribunal Constitucional, dicho acto ha de interpretarse restrictivamente para no extender el privilegio, dejando espacios de impunidad en donde carecen de cualquier sentido y finalidad. En definitiva, la histórica restricción del privilegio no puede ahora ser ampliada, para dar cobertura a un acto interno que ni afecta a la soberanía de la Cámara ni altera su configuración.

- g) Es poden esmentar conseqüències penals derivades d'altres delictes, sempre amb l'avertiment que pertoca jutjar-ho i decidir-ho als tribunals, en el supòsit que es dilatàs l'aplicació immediata i automàtica de l'article 39.c), mitjançant maniobres obstrucionistes com podria ser la figura delictiva prevista a l'article 542 del Codi Penal (delictes comesos per funcionaris públics contra els drets individuals).

Artículo 542.

Incurrirá en la pena de inhabilitación especial para empleo o cargo público por tiempo de uno a cuatro años la autoridad o el funcionario público que, a sabiendas, impida a una persona el

Parlament de les Illes Balears

ejercicio de otros derechos cívicos reconocidos por la Constitución y las Leyes.

Una situació assimilable envers l'actuació de la Mesa és la renúncia al càrrec de diputat en el qual la Mesa ha d'actuar d'acord amb el principi de legalitat i dictar un acte reglat. En ell la Mesa es dóna per assabentada d'aquesta renúncia i desplega els seus efectes reglamentaris sense excepció.

D'igual manera, també s'ha d'actuar quan es presenten al Registre les comunicacions del grups parlamentaris sobre les substitucions de membres, de nomenaments i canvis de portaveus, d'associació d'un membre a un grup parlamentari, els canvis de portaveu a les comissions, i també la decisió d'expulsar a un membre d'un grup parlamentari, (...), on la Mesa ha d'examinar formalment el document en què es comunica aquest fet, i una vegada verificat el compliment dels requisits formals, s'hi han d'aplicar totes les conseqüències jurídiques marcades pel Reglament sense excepció.

Setè. Conseqüències que se'n poden derivar en cas que els tribunals suspenguin l'acord de Podem tota vegada que l'escrit del Grup Parlamentari de Podem d'expulsió de la Sra. Huertas es basa en la causa d'expulsió de Podem. I analitzar quines conseqüències jurídiques tendria si es plantejés una reconsideració per qualche motiu *ex novo* que pogués succeir. Analitzar si es podria fer i tornar a l'escenari inicial.

Sobre aquest punt hem de contraposar la figura del grup parlamentari i la figura del partit polític. Ja assenyala Blanca Cid Vilagrassa, lletrada de l'Assemblea de Madrid, a l'article "*Naturaleza Jurídica de los grupos parlamentarios: el grupo*

Parlament de les Illes Balears

*parlamentario como titular de derechos y obligaciones*¹⁴: “el propio Tribunal Constitucional, en su Sentencia 36/1990, de 1 de marzo, en uno de los pocos pronunciamientos en los que se refiere de forma explícita a la cuestión de la naturaleza jurídica de los grupos parlamentarios, ha rechazado claramente la identidad entre grupo parlamentario y partido político al decir: resulta indudable la relativa disociación conceptual y de personalidad jurídica e independència de voluntades presente entre ambos, de forma que no tienen por qué coincidir sus voluntades.”. I també afegeix que tots els arguments que exposa en aquest article, amb la doctrina del Tribunal Constitucional i el Tribunal Suprem “des del moment mateix de la seva constitució i una vegada acomplerts els requisits exigits pel reglament parlamentari, els grups parlamentaris gaudeixen de completa personalitat jurídica independent del partit polític, personalitat jurídica per actuacions actives i passives fora de la cambra perquè són titulars de drets i obligacions i actuen en el tràfic jurídic com si tinguessin personalitat jurídica encara que no hi hagi norma que ho reconegui”.

Les mesures cautelars que hipotèticament es poguessin dictar en un procés en què és part un partit polític no afectem l'objecte que examinam. Una decisió presa per un grup parlamentari, de forma clara i inequívoca, respecte de la qual la Mesa ha verificat que compleix tots els requisits formals per entendre's realitzada, com és el cas de l'expulsió de què es tracta, no resulta afectada per la decisió presa per un determinat partit polític, ja que els partits polítics i els grups parlamentaris són entitats independents des del punt de vista formal, amb personalitat jurídica pròpia i diferenciada, i pel que fa als grups parlamentaris, amb efectes durant una legislatura, com és doctrina reiterada pel Tribunal Constitucional en diverses sentències, com la 36/1990,

¹⁴ Pp 179-204 inclòs en el Monogràfic *Los grupos parlamentarios*, ASAMBLEA DE MADRID, 2007

Parlament de les Illes Balears

d'1 de març, i la 251/2007, de 17 de desembre, que, als fonaments jurídics primer i sisè, respectivament, subratllen "la relativa dissociación conceptual y de personalidad jurídica e independencia de voluntades presentes entre ambos (partido y grupo), de forma que no tienen por qué coincidir sus voluntades (como sucedería en los supuestos en que los grupos parlamentarios estén integrados por parlamentarios procedentes de distintas formaciones políticas, integrantes de coaliciones electorales y que hayan concurrido conjuntamente a las elecciones), aunque los segundos sean frecuentemente una lógica emanación de los primeros ..."

Així mateix, la Mesa del Parlament ha d'actuar d'acord amb el principi de legalitat i de ple sotmetiment a la Constitució Espanyola i a la resta de l'ordenament jurídic, en virtut de l'article 9.1 de la Carta Magna, per la qual cosa la Mesa esdevé obligada a ajustar la seva actuació a les normes contingudes al Reglament del Parlament de les Illes Balears vigent en aquests moments; i qualsevol altra actuació que no sigui l'aplicació íntegra de la norma que ens regeix amb força de llei i que forma part del bloc de constitucionalitat podria suposar una actuació arbitrària d'un poder públic, actuació prohibida expressament a l'article 9.3 de la Constitució Espanyola.

Aquest plantejament suposa desconèixer quina és la doctrina del TC en aquesta matèria, que manifesta de forma clara que els grups parlamentaris es configuren com entitats independents i amb personalitat jurídica pròpia. Si s'impugna l'acord del partit polític Podem, no és competència de la Mesa contestar-lo, ja que la Mesa se n'assabenta de la decisió formal i definitiva que es va prendre i se'ns ha comunicat. I com ha assenyalat el TC en resoldre un emparament sobre l'expulsió d'un diputat del seu grup parlamentari, la decisió d'una o dues personnes membres d'un grup no poden imposar-se sobre la majoria (providència de

Parlament de les Illes Balears

28.02.1994 de la Secció Quarta, Sala Segona del Tribunal Constitucional (esmentada en el punt cinquè del present informe).

Vuitè. Conclusions

De la lectura de tot el que s'ha exposat es pot concloure que:

1. Les causes de cessament dels membres de la Mesa del Parlament previstes a l'article 39 del Reglament es varen introduir a la reforma del Reglament del Parlament de 15 de març de 2011 amb la unanimitat de tots els grups parlamentaris, on es contemplen tres supòsits diferents: la pèrdua de la condició de diputat, la renúncia expressa al càrrec de la Mesa i per deixar de pertànyer al grup parlamentari.
2. La causa de cessament prevista a l'article 39.c) es regula en termes molt similars als reglaments dels parlaments autonòmics d'Aragó, Cantàbria, Navarra, La Rioja, País Basc, València, Catalunya, Castella-La Manxa, Extremadura i Madrid, sense que s'hagin impugnat davant el Tribunal Constitucional.
3. La Mesa del Parlament és l'òrgan encarregat de tramitar les tres causes de cessament de membres de Mesa de l'article 39, en la seva qualitat d'òrgan de govern i gestió de la cambra, ex article 31.1 RPIB.
4. La tramitació de tot document que generi una vacant al càrrec de membre de Mesa, i en concret, l'article 39.c) quan es tracta de la figura de la Presidència del Parlament, es tramita de la mateixa manera, d'acord amb la seqüència que s'expressa:

Parlament de les Illes Balears

- a) Es presenta el document en el Registre del Parlament.
  - b) Es comunica de forma immediata a la presidenta i a la resta dels membres de Mesa.
  - c) Es convoca una Mesa per analitzar la regularitat formal del document.
  - d) Si és formalment correcte, s'admet a tràmit, se n'assabenta del contingut i es declara la vacant al càrrec.
  - e) Es publica al BOPIB i es comunica a qui pertoqui.
  - f) El vicepresident ho inclourà a una sessió plenària que ha d'acordar i elegir la persona que ha de cobrir la vacant produïda.
5. Envers a la tramitació del document presentat pel GPPodem Illes Balears RGE núm. 531/2017 cal assenyalar:

- a. Al document que se'ns presenta el Grup Parlamentari Podem Illes Balears ens comunica que ha decidit separar d'aquest a les diputades María Consuelo Huertas Calatayud i María Montserrat Seijas Patiño.
- b. La Mesa, en ús de les seves facultats reglades, realitza una verificació formal del document.
- c. A falta d'una regulació expressa sobre l'expulsió d'un membre d'un grup parlamentari, es proposa l'aplicació analògica de les normes sobre la constitució dels grups parlamentaris en la línia marcada per les Corts Valencianes en un supòsit idèntic que es donà l'any 1992 per l'expulsió del diputat Daniel Ansúategui Ramo. El Tribunal Constitucional, per providència de 28 de febrer de 1994 de la Secció 4ª Sala Segona, va validar l'actuació de les Corts Valencianes en la qual es va exigir que hi hagués un acord lliure i democràticament adoptat per

Parlament de les Illes Balears

la majoria absoluta del grup parlamentari, ja que la voluntat d'un diputat no pot prevaleix sobre la resta dels membres del grup.

- d. Acomplerta la verificació formal del document que comunica la decisió d'expulsar la Sra. Huertas i la Sra. Seijas del Grup Parlamentari Podem Illes Balears, quant a l'expulsió d'un grup parlamentari, la Mesa, en aplicació dels articles 28.2, 39.c) i 59.1 del Reglament del Parlament i l'article 5.2 de l'Estatut de Personal del Parlament de les Illes Balears, en virtut dels quals es marquen les conseqüències jurídiques immediates, següents:
  - i. La Sra. Huertas i la Sra. Seijas passen a formar del Grup Parlamentari Mixt i s'haurà d'assignar uns escons a la sala de plens amb els membres dels Grup Mixt.
  - ii. Es declara la vacant al càrrec de presidenta, la qual cosa implica la necessitat de convocar un ple per a una futura elecció del càrrec de president o presidenta.
  - iii. Es declara el cessament de tot el personal eventual de la cambra.
  - iv. Deixar de formar part de les Comissions de Reglament i de Peticions i de ser presidenta de la Diputació Permanent per part de la Sra. Huertas; i deixar de formar part com a membre de la Diputació Permanent, de ser secretària de la Comissió de l'Estatut dels Diputats i Diputades i membre de la Comissió de Reglament i de la Comissió de Salut per part de la Sra. Seijas.
  - v. Els acords esmentats s'entenen adoptats sense perjudici de tots aquells altres que es deriven d'aquestes expulsions que afectaran la vida

Parlament de les Illes Balears

interna de la cambra que es puguin adoptar amb posterioritat.

6. En el supòsit que els membres de la Mesa dictassin un acord contra el Reglament, per no acceptar totes les conseqüències jurídiques reglamentàries que es deriven de l'escrit 768/2017 del GP Podem Illes Balears, acord pres amb ple coneixement de la il·legalitat, per evitar o suspendre l'aplicació automàtica i immediata de les normes del Reglament del Parlament, podrien veure's incursos en el tipus penal de la prevaricació previst a l'article 404 del Codi Penal, sempre que es donin els requisits previstos en el tipus penal i sigui apreciat i sotmès a la decisió dels tribunals; així com altres com podria ser la figura delictiva prevista a l'article 542 del Codi Penal (delictes comesos per funcionaris públics contra els drets individuals)
7. Contra els actes de les Meses sobre la constitució dels grups parlamentaris, entre els quals es troba l'acord d'expulsió dels seus membres, no hi cal reconsideració segons la doctrina del Tribunal Constitucional STC 125/1990 i es dicten en exercici de la funció prevista a l'apartat 32.1.1er del Reglament sobre mesures d'organització del treball i règim de govern interiors de la cambra. L'acte d'assabentament en virtut del qual la Mesa pren coneixement d'una decisió de l'acord d'expulsió del grup parlamentari a què pertany un diputat esdevé ferm en la via parlamentària a efectes de la impugnació davant el Tribunal Constitucional. A més, l'acte d'assabentament no pot ser sotmès a reconsideració perquè no s'entén comprés dins els supòsits previstos a l'article 32.1.5 i 6 del RPIB.

Parlament de les Illes Balears

8. Les mesures cautelars que hipotèticament es poguessin dictar en un procés en què és part un partit polític no afecten l'objecte que examinam. Una decisió presa per un grup parlamentari, de forma clara i inequívoca, respecte de la qual la Mesa ha verificat que compleix tots els requisits formals per entendre's realitzada, com és el cas de l'expulsió de què es tracta, no resulta afectada per la decisió presa per un determinat partit polític, ja que els partits polítics i els grups parlamentaris són entitats independents des del punt de vista formal, amb personalitat jurídica pròpia i diferenciada, i pel que fa als grups parlamentaris, amb efectes durant una legislatura, com és doctrina reiterada pel Tribunal Constitucional en diverses sentències, com la 36/1990, d'1 de març, i la 251/2007, de 17 de desembre.

Palma, 25 de gener de 2017

Esperança Munar i Pascual,
Lletrada Oficiala Major

Lluís Isern i Estela, lletrat

Miquel Monserrat i Bibiloni,
lletrat

Parlament de les Illes Balears

ANNEX

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears
ROE: 631/2017 - 00/01/2017 13:58

A ILLES BALEARIS
PODEM.

A LA MESA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARIS

LAURA CAMARGO FERNÁNDEZ, en qualitat de portaveu del Grup Parlamentari de PODEM ILLES BALEARIS, actuant en nom i a petició dels membres del GP, davant la MESA DEL PARLAMENT de les Illes Balears compareix, i, com millor procedeixi en Dret:

EXPOSA

1. Les diputades Montserrat Seijas i Xelo Huertas han estat expulsades formalment per la Comissió de Garanties Democràtiques estatal de Podemos, una vegada finalitzada la instrucció d'expedients sancionadors oberts a les mateixes, i per tant han causat baixa definitiva del partit, el que se'ls va notificar formalment.
2. El Reglament del Grup Parlamentari de Podem, al seu article 30, estipula que les persones que causin baixa del partit deixaran de formar part del Grup Parlamentari PODEM de manera immediata.
3. Des de la direcció del GP de Podem s'ha convocat una reunió en sessió extraordinària aquest dilluns dia 9 de gener de 2017 –reunió a la que han estat convocades i han assistit les 2 sancionades– per a tractar i donar tràmit a l'expulsió del Grup Parlamentari de les diputades Seijas i Huertas. S'adjunta Acta de l'esmentada reunió, aprovada, signada per tots els diputats i diputades del GP Podem Illes, per la resta d'assistents, excepte per Montse Seijas que és present telemàticament i es nega a autoritzar a ningú a firmar en el seu nom.
4. PER MAJORIA ABSOLUTA els membres del GP s'han manifestat a favor de l'expulsió del Grup Parlamentari de les expulsades del partit per la Comissió de Garanties Democràtiques estatal de Podemos.
5. Per tant a tots els efectes formals i legals les diputades Seijas i Huertas JA NO PERTANYEN AL GRUP PARLAMENTARI DE PODEM, per la qual cosa ja no els poden representar, ni xerrar en el seu nom, i deixen d'ostentar qualsevol càrrec institucional o parlamentari que poguessin exercir en representació de Podem Illes.

En base a això

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears
RQE: 631/2017 - 09/01/2017 13:08

SOL·LICITA

- I. Que es tenguin per efectuades les anteriors manifestacions, s'acceptin, per presentada l'Acta del GP de referència, i es tengui per comunicada a la Mesa del Parlament, als efectes oportuns, l'expulsió del Grup Parlamentari de Podem de Dña Montserrat Selgas Patiño i Dñ Xelo Huertas Calatayud.
- II. Que la Mesa del Parlament adopti de manera immediata les mesures legals, organitzatives i administratives, que corresponguin segons el Reglament del Parlament de les Illes Balears, i normativa concordant.
- III. Que és del Interès del GP de Podem Illes que abans del proper Ple es procedeixi a la reubicació de les dues diputades a un escó diferent i separat als assignats en l'actualitat.

En Palma, a 9 de gener de 2017

La Portaveu del Grup Parlamentari

Laura Camargo.

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears
ROE: 631/2017 - 09/01/2017 13:08

ACTA DE REUNIÓ DEL GRUP PARLAMENTARI DE PODEM ILLES BALEARIS SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA

DATA: 9 de gener de 2017

LLOC: Oficines del GP al Parlament de les Illes

HORA: 10:30 h en primera convocatòria, si hi ha presència de la majoria absoluta dels membres del GP (6 persones); 10:45 h en segona convocatòria, si hi ha presència del 40% dels membres del GP (4 persones).

La reunió queda constituïda formalment a les 10:47 amb la presència DE TOTS ELS MEMBRES del Grup Parlamentari.

ORDRE DEL DIA: Expulsió del GP de Podem Illes de les diputades Montse Seijas i Xelo Huertas una vegada notificada al GP la seva expulsió ferma i definitiva de Podemos per la Comissió de Garanties Democràtiques estatal.

ASISTENTS:

- Diputat Alberto Jarabo Vicente. Presencialment
- Diputada Laura Camargo Fernández. Presencialment
- Diputada Marta Maicas Ortiz. Presencialment
- Diputada Xelo Huertas Calatayud. Presencialment
- Diputada Montserrat Seijas Patiño. Via telemàtica per telèfon.
- Diputat David Martínez Pablo. Presencialment
- Diputat Carlos Saura León. Via telemàtica per cridada de whatsapp.
- Diputat Salvador Aguilera Carrillo. Presencialment.
- Diputat Aitor Morrás Alzugaray. Presencialment.
- Diputat Baltasar Damián Picornell Lladó. Presencialment.
- Alejandro López Soria: Secretari Organització Podem Illes. Presencialment
- Aina Díaz Vargas: Responsable Àrea Legal Podem Illes. Presencialment

1.- Comença la reunió a les 10:47 h, convocada en temps i forma, amb la presència dels diputats i diputades abans esmentades, i els responsables d'Organització i Legal.

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears
ROE: 631/2017 - 09/01/2017 13:00

Xelo Huertas vol fer constar en acta que si la reunió fa del GP no haurien de participar els responsables d'organització i de legal (Alejandro López i Aina Díaz). Que està en desacord perquè segons ella s'incompliria l'article 2 i 5 del Reglament del GP.

S'informa a Xelo Huertas per part del SG, Alberto Jarabo, i altres persones, que els responsables esmentats han estat convocats per la direcció del partit i del GP.

Per part dels responsables d'Organització i Legal s'exposen els antecedents:

- Notificació al partit de les resolucions d'expulsió fermes i definitives de les diputades Xelo Huertas i Montse Seijas, el que comporta la seva baixa definitiva com a membres i inscrites a Podemos, i per tant el que deixin de formar part del GP de Podem de manera immediata.
- Convocatòria reunió sessió extraordinària.
- Procediment (reunió i notificació a la Mesa del Parlament).
- Normativa aplicable:
  - Article 30 del Reglament del Grup Parlamentari.
"Artículo 30. De la baja en el partido.
El parlamentario o parlamentaria que cause baja en el partido, o bien aquellas personas que sin estar inscritas en el partido se probase por la comisión de garantías la vulneración de lo dispuesto en el artículo 4 del presente Reglamento, dejará de formar parte del Grupo Parlamentario PODEMOS de manera inmediata."
  - Article 13 Reglament CGD estatal:
"Artículo 13. 4
4. Las resoluciones firmes de la Comisión de Garantías Democráticas estatal tienen carácter ejecutivo y definitivo, y contra ellas no cabe recurso alguno."

2.- Marta Maicas dona la paraula a Salva Aguilera que exposa que segons l'article 30 no fa falta votar res.

Xelo Huertas al respecte diu que el Reglament del Parlament de les Illes requereix el vot de cada un dels membres del GP per a l'expulsió de membres. Xelo també fa llegir la convocatòria de reunió en la que s'informa que s'expedirà un acta en la que consti el nom i la signatura de tots els assistents i la seva consideració positiva, negativa o d'abstenció respecte a l'expulsió.

Aina Díaz informa que efectivament els membres del GP s'han de manifestar individualment respecte a l'expulsió del GP, si no hi ha assentiment.

Montse Seijas reivindica la importància del procediment formal. Xelo Huertas també.

3.- Es procedeix per part de Marta Maicas a demanar als diputats i diputades la seva consideració respecte a l'expulsió de Montse Seijas i de Xelo Huertas.

Els resultats són els següents:

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears
ROE: 631/2017 - 09/01/2017 13:08

- Diputat Altur Morros: Acata les resolucions de la CGD estatal, l'aplicació de l'article 30 del Reglament del GP Podem Illes, i en conseqüència manifesta estar a favor de l'expulsió de Montse Seijas i Xelo Huertas del Grup Parlamentari.

-Diputat Alberto Jarabo: Acata les resolucions de la CGD estatal, l'aplicació de l'article 30 del Reglament del GP Podem Illes, i en conseqüència manifesta estar a favor de l'expulsió de Montse Seijas i Xelo Huertas del Grup Parlamentari.

-Diputada Laura Camargo: Acata les resolucions de la CGD estatal, l'aplicació de l'article 30 del Reglament del GP Podem Illes, i en conseqüència manifesta estar a favor de l'expulsió de Montse Seijas i Xelo Huertas del Grup Parlamentari.

-Diputada Marta Malcas: Acata les resolucions de la CGD estatal, l'aplicació de l'article 30 del Reglament del GP Podem Illes, i en conseqüència manifesta estar a favor de l'expulsió de Montse Seijas i Xelo Huertas del Grup Parlamentari.

-Diputada Xelo Huertas Calatayud: Vota en contra de la seva expulsió del GP i de la de Montse Seijas.

-Diputada Montserrat Seijas Patiño: Vota en contra de la seva expulsió del GP i de la de Xelo Huertas.

-Diputat David Martínez: Acata les resolucions de la CGD estatal, l'aplicació de l'article 30 del Reglament del GP Podem Illes, i en conseqüència manifesta estar a favor de l'expulsió de Montse Seijas i Xelo Huertas del Grup Parlamentari.

-Diputat Carlos Saura: Acata les resolucions de la CGD estatal, l'aplicació de l'article 30 del Reglament del GP Podem Illes, i en conseqüència manifesta estar a favor de l'expulsió de Montse Seijas i Xelo Huertas del Grup Parlamentari.

-Diputat Salvador Aguilera: S'abstén en els dos casos.

-Diputat Baltasar Picornell: Acata les resolucions de la CGD estatal, l'aplicació de l'article 30 del Reglament del GP Podem Illes, i en conseqüència manifesta estar a favor de l'expulsió de Montse Seijas i Xelo Huertas del Grup Parlamentari.

RESULTAT DE LA VOTACIÓ:

A favor expulsió del GP: 7

En contra: 2

Abstenció: 1

PER TANT LA MAJORIA ABSOLUTA DELS MEMBRES DEL GP ES MANIFESTA A FAVOR DE L'EXPULSIÓ DE LES DIPUTADES SEIJAS I HUERTAS.

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears
ROE: 831/2017 - 09/01/2017 13:06

4.- Els i les diputades signen l'acta, redactada, llegida i aprovada per majoria en aquesta reunió, que serà presentada a la Mesa del Parlament.

El membres del GP presents a la reunió via telemàtica, Carlos Saura i Montse Seljas, manifesten el següent:

-Carlos Saura autoritza a Laura Camargo a firmar en el seu nom per autorització.

-Montse Seljas no vol autoritzar a ningú a que signi en el seu nom i demana signar el dimecres que ve a Palma.

Com que l'acta queda aprovada per majoria, tot i no constar la firma de Seljas, es decideix que es presentarà a la Mesa com a prova de l'accord vàlidament pres.

The image shows several handwritten signatures and initials. At the top left is a signature that appears to be 'S. Saura'. To its right is another signature that looks like 'Laura Camargo'. Below these are two more signatures: one that might be 'Montse Seljas' and another that looks like 'P. A.'. At the bottom left is a large, stylized oval containing a signature that could be 'Selva'. To the right of the 'P. A.' signature is the text '(Carlos Saura i Selva)'.

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears
NºE: 700/2017 - 10/01/2017 14:00

A la Mesa del Parlament

María Consuelo Huertas Calatayud, Presidenta del Parlament de les Illes Balears

EXPOSA:

Que en data 4 de gener de 2017 va interposar demanda de judici ordinari contra el Partit Polític PODEM en la seva representació legal, i que haurà de ser emplaçat a la seva seu de les Illes Balears, situada a Palma de Mallorca, Carrer Juan d'Austria, nº 12, a l'empara de l'article 249.1.2 de la Llei d'Enjudiciament Civil, en exercici de 1ª acció de tutela judicial civil de drets fonamentals, vulnerats per la Resolució dictada per la Comissió de Garanties Democràtiques Estatal de data 20 de Desembre de 2016, que desestima el recurs Interposat contra Resolució de data 4 de Desembre de 2016, de la Comissió de Garanties Democràtiques dels Illes Balears que imposen la sanció d'expulsió del Partit Polític i en súplica que pel Jutjat es dicti sentència que declare la nul·litat de la sanció, conforme als pediments que s'articulen en el suplico d'aquest escrit.

Així mateix que amb empara en l'article 730.1, en relació amb els articles 726.2 i 727.7^o tots ells de la Llei d'Enjudiciament Civil, ha sol·licitat l'adopció de mesures cautelars consistent en la suspensió de la sanció d'expulsió imposta pel partit polític demandat PODEM.

Atès que en execució de la sanció judicialment impugnada es pretén l'expulsió del grup parlamentari, amb les conseqüències que aquesta decisió comporta.

SOL·LICITA

A aquesta Mesa que no adopti cap acord que en base a l'expulsió del Partit Polític Podem i, per extensió, a l'expulsió del grup parlamentari, pugui afectar als drets fonamentals de qui subscriu, la tutela judicial dels quals s'ha instat i fins tant els Tribunals resolguin les qüestions sotmeses a la seva consideració.

Palma de Mallorca, 16 de gener de 2017

Maria Consuelo Huertas Calatayud

S'adjunta justificant LexNET de presentació de la demanda.

Parlament de les Illes Balears

Copia de la primera página del documento presentado para su firma anteriormente mencionado. 700/2017/0017. Fecha de elaboración: 10/01/2017.

Parlament de les Illes Balears
ROE: 700/2017 - 10/01/2017 14:00

AL JUZGADO DE PRIMERA INSTANCIA DE PALMA DE MALLORCA

DOÑA MAGDALENA CUART JANER, Procuradora de los Tribunales y de DOÑA MARÍA CONSUELO HUERTAS CALATAYUD, cuya representación ostenta conforme acuerdo con la escritura de poder que en debido término acompaña como documento nº 1, y naturalmente bajo la dirección letrada de DON FRANCISCO GARCIA-MON MARANÉS, ante el Juzgado comparece y como mejor proceda en Derecho DIGO,

Que por medio del presente escrito y en la representación indicada, interpongo demanda de julicio ordinario contra el Partido Político PODEMOS en su representación legal, y que deberá ser plantillado en su sede de las Islas Baleares, sia en Palma de Mallorca, Calle Juan de Austria, nº 12, al amparo del artículo 249.1.2 de la Ley de Enjuiciamiento Civil, en ejercicio de la acción de tutela judicial civil de derechos fundamentales, vulnerados por la Resolución dictada por la Comisión de Garantías Democráticas Estatal de fecha 20 de Diciembre de 2016, que desestima el recurso interpuesto contra Resolución de fecha 4 de Diciembre de 2016, de la Comisión de Garantías Democráticas de las Illes Balears que imponen la sanción de expulsión del Partido Político y en súplice de que por el Juzgado se dicte sentencia que declare la nulidad de la sanción, conforme a los pedimentos que se articulan en el suplicio de este escrito.

Sirven de base a la presente demanda, los siguientes

HECHOS

PREVIO: Mi mandante, DOÑA MARÍA CONSUELO HUERTAS CALATAYUD, es miembro del Partido Político PODEMOS y Diputada en el Parlament de les Illes Balears, del que ostenta su Presidencia, hecho este último notorio y que por ello, está exento de prueba.

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears
ROE: 700/2017 - 10/01/2017 14:00

PRIMER OTROSÍ DIGO, que con amparo en el artículo 730.1, en relación con los artículos 726.2 y 727.7º todos ellos de la Ley de Enjuiciamiento Civil, se solicita la adopción de medida cautelar consistente en la suspensión de la sanción de expulsión impuesta a mi mandante por el partido político demandado **PODEMOS**, solicitud que se basa en las siguientes,

ALEGACIONES

PRIMERA.- El artículo 721 de la Ley de Enjuiciamiento Civil, establece que bajo la responsabilidad del demandante, podrá este solicitar del Tribunal la adopción de las medidas cautelares que considere necesarias para asegurar la efectividad de la tutela judicial que pudiera otorgarse en la sentencia estimatoria que se dictare, siendo Tribunal competente para conocer de esta solicitud, ex artículo 723.1, el que esté conociendo del asunto en primera instancia, debiéndose solicitar, de ordinario, junto con la demanda principal, al así disponerlo el artículo 730.1.

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears
Rode: 700/2017 - 10/01/2017 14:00

DETALLE	
Motivo: LexNRT - Aulne	
Motivo:	
Origen:	18012101198XZ001
Destinatario:	18012101202VZ010
Asunto:	Demandas Parlamentarias
Remitente:	DOVALIJA JAVIER ALARCÓN Y VILLALBA
Destinatarios:	Cohete 03/10/2016/001 ORDEN DE PLEITO Y REPARTO 1º INSTANCIA DE PALMA DE MALLORCA, ILLES BALEARS X009.01.0100028 X009.01.0100029 X009.01.0100030 X009.01.0100031
Fecha Envío:	04/01/2017 10:41

Documento	DESCRIPCION, DEMANDA
DEMANDA.pdf(Principal)	Descripción: DEMANDA Catalogación: DEMANDA Hash del Documento: d91a737c50f4a9118e4741401fc20ae43831981
INDICE.pdf(Anexo)	Descripción: INDICE DOCUMENTOS (1 A 9) Catalogación: DOCUMENTACIÓN INDICE/AMPLIADA Hash del Documento: 5cc1a1a197085c5b8a6d0d029cc500373202
DOC1.pdf(Anexo)	Descripción: PODER PARA PLEITOS Catalogación: DOC.REPR125 PARTES PODER PLEITOS GENERAL Hash del Documento: 147e441583e5c052e0120ef1f1335a01d0
DOC2.pdf(Anexo)	Descripción: REGLAMENTO GRUPO PARLAMENTARIO PODEMOS ASAMBLEA PARLAMENTARIA AUTONOMICA Catalogación: DOC.PROG.ORGANISMOS PÚBLICOS/PRIVADOS Hash del Documento: 7597fe7a559acc97917c72015c1e067a1b2
DOC3.pdf(Anexo)	Descripción: RESOLUCIÓN DE FECHA 14/12/16 COMISIÓN GARANTIAS DEMOCRATICAS ILES BALEARS Catalogación: DOC.PROG.ORGANISMOS PÚBLICOS/PRIVADOS Hash del Documento: 33031b50f09390e697c2698569464a6a8ed
DOC4.pdf(Anexo)	Descripción: RESOLUCIÓN DE 20/1/2016 COMISIÓN GARANTIAS DEMOCRATICAS ESTATAL Catalogación: DOC.PROG.ORGANISMOS PÚBLICOS/PRIVADOS Hash del Documento: 0b6a72a521bb3a6a5121982a131c515b
DOC5.pdf(Anexo)	Descripción: ESCRITO ALEGACIONES DE FECHA 20/1/16 Catalogación: DOC.PROG.ORGANISMOS PÚBLICOS/PRIVADOS Hash del Documento: 8579e4204e1089a8900556a6b51e74d792b18
DOC7.pdf(Anexo)	Descripción: PORTADAS Y PAGINAS DIARIO SESIONES 20.21 Y 22 DICIEMBRE, PLE PARLAMENT ILLES BALEAR Catalogación: DOCUMENTACIÓN PROBATORIA PRENSA Y DIVULGATIVOS Hash del Documento: 59556056eb02280a34e97c641543107632c7
DOC8.pdf(Anexo)	Descripción: REGLAMENTO COMISION GARANTIAS DEMOCRATICAS PODEMOS BALEARES Catalogación: DOC.PROG.ORGANISMOS PÚBLICOS/PRIVADOS Hash del Documento: 6ab6c57881ea0449c45b151ff0fc12ee135ca3
DOC9.pdf(Anexo)	Descripción: REGLAMENTO COMISION GARANTIAS DEMOCRATICAS PODEMOS ESTATAL Catalogación: DOC.PROG.ORGANISMOS PÚBLICOS/PRIVADOS Hash del Documento: 9291f500882440950615d48096714e54652

Documentación incompleta por la parte

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears

Ortuzar del Alvarado	Herrera Valdés	Organización Nacional de Maestros (ONM) (EDUCA) IQUITOS - CALAYAYA, CANTÓN CALAYAYA, PROVINCIA DE LAMINAKA, PERÚ
Maria		
Tito, Quistah		

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears
ROE: 4061/2015 - 23/06/2015 11:18

grupparlamentaripopular
Parlament de les Illes Balears

A LA MESA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARs

Els/Les Diputat/des sotaassinats, estant dins el termini estableert a l'article 24.1 del Reglament del Parlament de les Illes Balears i de conformitat amb el que es preveu a l'article 23 d'aquest, acorden constituir-se en Grup Parlamentari.

Donant compliment a l'article 24.3 del Reglament de la Cambra fan constar:

1. La denominació és la de Grup Parlamentari Popular.
2. Els noms de tots els membres són:

*José Ramón Bauzá Díaz.
Maria Salom Coll.
Álvaro Giljón Carrasco
Margarita Prohens Rigo.
Antonio Gómez Pérez,
Antonia M. Perelló Jorquera.
Gabriel Company Beauzá.
Maria Nuria Riera Martos.
Miquel Vidal Vidal.
Sandra Fernández Herranz.
Santiago Tadeo Florit.
Misericordia Sugrañes Barenys.
Juan M. Lafuente Mir.
Margaret Mercadal Camps.
Antonio Camps Casasnovas.
José Vicente Marl Bossó.
Sara Ramón Rosselló.
Vicente Serra Ferrer.
Maria José Ribas Ribas.
Miguel Jerez Juan.*

3.- El nom del Portaveu és Sra. Margarita Prohens Rigo.

4. El nom del Portaveu Adjunt és Sr. Antoni Camps Casasnovas.

Vos ho comunic perquè en prengueu coneixença i als efectes oportuns.

A la seu del Parlament, a 19 de juny de 2015.

Sra. José Ramón Bauzá Díaz.

Sgt. María Salom Coll.

C/ Palau Reial, 8, 1er, 07001 Palma.
Telèfon: 971 727134 Fax.- 971 228808.- email.- grupppopular2@parlamentib.es

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears
ROE: 4061/2015 - 23/08/2015 11:18

grup parlamentari popular
Parlament de les Illes Balears

Sgt. Álvaro Gilón Carrasco.

Sgt. Antonio Gómez Pérez.

Sgt. Gabriel Company Bauzá.

Sgt. Miquel Vidal Vidal.

Sgt. Santiago Tadeo Florit.

Sgt. Juan M. Lafuente Mir.

Sgt. Antonio Camps Casasnovas.

Sgt. Sara Ramón Rosselló.

Sgt. María José Ribas Ribas.

Sgt. Margarita Prohens Rigo.

Sgt. Antonia Perelló Jorquera.

Sgt. María Nuria Riera Martos.

Sgt. Sandra Fernández Herranz.

Sgt. Misericordia Sugrañes Barenys.

Sgt. Margaret Mercadal Camps.

Sgt. José Vicente Marí Bossó.

Sgt. Vicente Serra Ferrer.

Sgt. Miguel Jerez Juan.

C/ Palau Reial, 8, 1er, 07001 Palma.
Telèfon: 971 727134 Fax.- 971 228808.- email:- grupppopular2@parlamentib.es

Parlament de les Illes Balears

grup parlamentari
Socialista

Parlament de les Illes Balears
RGE: 3900/2015 - 10/06/2015 11:06

A LA MESA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

Els sotssignants, diputats del Parlament de les Illes Balears, d'acord amb el que es preveu en l'article 23 i 24 del Reglament de la Cambra, posam en coneixement de la Mesa de la Cambra el següent:

- 1.- La denominació del Grup Parlamentari en què ens constituim és la de GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTA.
- 2.- El Portaveu de l'esmentat Grup serà la Diputada Sra. Francina Armengol i Socias.
- 3.- El Diputat que podrà substituir-lo eventualment serà el sra. Pilar Costa i Serra .

A la seu del Parlament, a 18 de juny del 2015

Francesca Ll. Armengol i Socias

Andreu Alcover i Ordinas

Isabel Oliver i Sagreras

Vicenç P. Thomas i Mulet

Mercedes Garrido i Rodríguez

Martí March i Cerdá

Silvia Cano i Juan

María José Camps i Orfila

Damià Borràs i Barber

Parlament de les Illes Balears

grup parlamentar
socialista

Parlement de les Illes Balears
ROE: 3000/2016 - 18/06/2016 11:56

Elena Baquero | González

Pilar Costa i Serra

Xleg Tarres i Mari

Silvia Jiménez i Costa

Enric Casanova | Pelro

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears
RGE: 4002/2015 - 18/06/2015 13:47

GRUP PARLAMENTARI

A LA MESA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

D'acord amb allò que preveu l'article 24 del Reglament del Parlament de les Illes Balears, els diputats i diputades sotsgnants comuniquen a la Mesa del Parlament la seva voluntat de constituir el Grup Parlamentari que rebrà el nom de MÉS per Mallorca que serà format per:

- Sr. Gabriel Barceló i Milta
- Sra. Margalida Capellà i Roig
- Sr. David Abril i Hervàs
- Sra. Joana Aina Campomar i Orell
- Sr. Antoni Reus i Darder
- Sra. Isabel M. Busquets i Hidalgo

Així mateix, i d'acord amb el mateix article del Reglament del Parlament de les Illes Balears, es comunica el nom del membre portaveu del grup i el de la persona o persones que, eventualment, puguin substituir-lo, que seran:

- Portaveu: Sr. Gabriel Barceló i Milta
- Portaveu Suplent: Sr. David Abril i Hervàs

A la seu del Parlament, 19 de juny de 2015

Sr. Gabriel Barceló i Milta

Sra. Margalida Capellà i Roig

Sr. David Abril i Hervàs

Sra. Joana Aina Campomar i Orell

Sr. Antoni Reus i Darder

Sra. Isabel Busquets i Hidalgo

MÉS per Mallorca
Grup Parlamentari
c/ Palau Reial, 8, 2n - 07001 - Palma
Tel. 971 72 69 04 - grupmes@parlamentib.cat

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears
RGE: 15911/2016 - 22/11/2016 10:24

A LA MESA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

Margarita Isabel Cabrer González, Diputada del Parlament de les Illes Balears, mitjançant el present escrit i d'acord amb el que es preveu a l'article 27 del Reglament del Parlament sol·licita la seva incorporació al Grup Parlamentari Popular.

A la seu del Parlament, a 22 de novembre de 2016.

LA DIPUTADA,

Sgt. Margarita I. Cabrer González.

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears
RGE: 16012/2016 - 22/11/2016 10:20

Grup Parlamentari Popular

A LA MESA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

Margarita Prohens Rigo, Portaveu del Grup Parlamentari Popular, mitjançant el present escrit, i d'acord amb el que disposa l'article 27 del Reglament del Parlament, accepta la sol·licitud d'incorporació al Grup Parlamentari Popular formulada per la Diputada Margarita I. Cabrer González mitjançant l'escri^t ~~pte nom. 16.11.16.~~

A la seu del Parlament, a 22 de novembre de 2016.
LA PORTAVEU,

Sgt Margarita Prohens Rigo

C/ Palau Reial, 8, 1er, 07001 Palma.
Telèfon: 971 727134 Fax.: 971 228808. - email: grupp popular2@parlamentib.es

Parlament de les Illes Balears

1/1

Parlament de les Illes Balears

Parlament de les Illes Balears

RGE: 4327/2015 - 14/07/2015 10:45

grup parlamentari
Socialista

PSIB
PSOE

A LA MESA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

La sotesignant, diputada del Parlament de les Illes Balears,
d'acord amb el que es preveu en l'article 23 i 24 del Reglament de la
Cabra, posa en coneixement de la Mesa de la Cabra la seva voluntat
d'adscriure's al Grup Parlamentari Socialista.

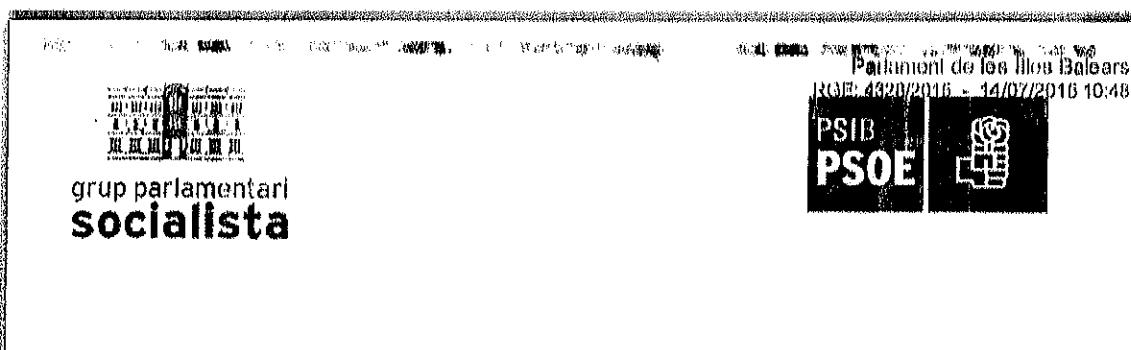
A la seu del Parlament, a 14 de juliol del 2015

La Diputada

Conxa Obrador i Guzmán

Parlament de les Illes Balears

A LA MESA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

Pilar Costa i Serra, portaveu del Grup Parlamentari Socialista, comunica a aquesta Mesa l'acceptació de l'adscripció de la Diputada sra. Conxa Obrador i Guzmán al Grup Parlamentari Socialista.

A la seu del Parlament, a 14 de juliol del 2015

La Portaveu
Pilar Costa i Serra

Parlament de les Illes Balears

ADDENDA SOBRE LA SITUACIÓ DE LA MESA DE 17.01.2017

S'inclou aquesta addenda a l'informe jurídic en la qual es comunica per part de l'Oficiala Major, com a única persona del cos de lletrats que assisteix a la Mesa, el següent:

"S'ha de fer constar que a la Mesa de dia 17/01/2017 l'oficiala major aportava el seguiment i els acords a prendre per la Mesa perquè ho tramitàs i aquesta estigués assabentada del contingut de l'escrit presentat pel Grup Parlamentari Podem Illes Balears amb RGE 531/2017, i del qual s'han de derivar les conseqüències jurídiques immediates resultat de l'aplicació dels articles 28.2, 104.1, 14.4, 39.c), 34, 49 i 60 i 51 en relació amb 43.9, el 59.1 del Reglament del Parlament i el 5.2 de l'Estatut de Personal, en concret:

1. Acordar la separació del Grup Parlamentari Podem les diputades María Consuelo Huertas i Calatayud i María Montserrat Seijas i Patiño i la seva adscripció automàtica al Grup Parlamentari Mixt, amb tots els efectes (art.28.2 RPIB)
2. Publicar al BOPIB l'anterior acord que les diputades María Consuelo Huertas i Calatayud i María Montserrat Seijas i Patiño han deixat de pertànyer al Grup Parlamentari Podem Illes Balears i la seva adscripció automàtica al Grup Parlamentari Mixt, amb tots els efectes (art. 104.1RPIB)
3. Comunicar a les interessades la seva adscripció automàtica al Grup Parlamentari Mixt, amb tots els efectes.
4. Comunicar al portaveu del Grup Parlamentari Mixt que les diputades Sra. Huertas i Sra. Seijas queden integrades al Grup Mixt. Així mateix, sol·licitar del Grup Parlamentari Mixt que, en el termini de ** dies, lliuri a la Presidència del Parlament la designació dels diputats o de les diputades que en representació d'aquest grup, integrat actualment per 5 membres, han de formar part de les

Parlament de les Illes Balears

diverses comissions parlamentàries, sense perjudici de les normes que es puguin adoptar amb posterioritat. (art 14.4 RPIB)

5. Atès que la Sra. Huertas ocupa el càrrec de presidenta de la cambra, declarar la vacant en aquest càrrec en aplicació de l'article 39.c) del Reglament del Parlament de les Illes Balears, i preveure la inclusió de l'elecció corresponent en l'ordre del dia d'una propera sessió plenària. Aquest acord es publicarà al BOPIB i es comunicarà a la presidenta del Govern de les Illes Balears, al president del Govern d'Espanya i a Sa Majestat el Rei.
6. Atès l'acord anterior, les funcions de la presidenta seran exercides en la seva integritat pel vicepresident primer, en aplicació de l'article 34 del Reglament de la cambra.
7. Com a conseqüència de l'acord sisè i en aplicació dels articles 49 i 60 i 51 en relació amb el 43.9, declarar que la Sra. Huertas deixa de ser presidenta de la Diputació Permanent i de la Comissió de Reglament; i també secretària de la Comissió de Peticions.
8. Igualment, en aplicació de l'article 5.2 de l'Estatut de Personal del Parlament de les Illes Balears, declarar el cessament de tot el personal eventual de la cambra.
9. Comunicar a la portaveu del Grup Parlamentari Podem Illes Balears que, atès que la Sra. Seijas ja no pertany a aquest grup, disposa de ** dies per designar els membres que han de formar part de les comissions de les quals era membre aquesta diputada, això és la Comissió de Salut, la Comissió de Reglament i la Comissió de l'Estatut dels Diputats, sense perjudici de les normes que es puguin adoptar amb posterioritat. (art. 14.4 RPIB)
10. Estudiar la reassignació dels escons que han d'ocupar a la Sala de Plens les diputades Sra. Huertas i Sra. Seijas, d'acord amb l'article 59.1 del Reglament de la cambra.
11. Analitzar totes aquelles actuacions necessàries per tal d'ajustar el funcionament intern de la cambra a les modificacions derivades d'aquests fets.

Parlament de les Illes Balears

12. Comunicar aquests acords a les diputades Sra. María Consuelo Huertas i Calatayud i María Montserrat Seijas i Patiño, a la portaveu del Grup Parlamentari Podem Illes Balears i al portaveu del Grup Parlamentari Mixt.

Palma, 25 de gener de 2017

Esperança Munar Pascual,
Lletrada oficiala major